

**HOTUBA YA BAJETI YA WAZIRI WA HABARI, UTAMADUNI, UTALII NA MICHEZO
ZANZIBAR, MHESHIMIWA SAID ALI MBAROUK KUHUSU
MAKADIRIO YA MAPATO NA MATUMIZI KWA MWAKA WA
FEDHA 2015/2016**

UTANGULIZI

1. **Mheshimiwa Spika**, naomba nianze kwa kumshukuru Mwenyezi Mungu Mtukufu mwingi wa rehema kwa kutujaalia afya njema na kutukutanisha tena, ili kujadili mambo muhimu ya maendeleo ya nchi. Tunamuomba Mwenyezi Mungu atuongoze ili tuweze kutekeleza kazi hii kwa hekima na busara, na atuwezeshe kufanikisha malengo yetu kwa manufaa ya wananchi wetu.
2. **Mheshimiwa Spika**, kwa ruhusa yako, naomba kutoa hoja kwamba Baraza lako lipokee, lijadili na hatimaye likubali kuidhinisha Makadirio ya Mapato na Matumizi ya Wizara ya Habari, Utamaduni, Utalii na Michezo kwa mwaka wa fedha 2015/2016.
3. **Mheshimiwa Spika**, kwa furaha kubwa naomba kumpongeza Rais wa Zanzibar na Mwenyekiti wa Baraza la Mapinduzi, Mheshimiwa Dk. Ali Mohamed Shein, kwa kuiongoza vyema nchi yetu. Uongozi wake uliojaa hekima na busara umesaidia sana kuleta mabadiliko makubwa ya kiuchumi na katika ustawi wa jamii wa Zanzibar.
4. **Mheshimiwa Spika**, kwa ruhusa yako naomba kuchukua fursa hii kuwapongeza Makamu wa Kwanza wa Rais Mheshimiwa, Maalim Seif Sharif Hamad na Makamu wa Pili wa Rais, Mheshimiwa. Balozi Seif Ali Iddi kwa kutekeleza majukumu yao kwa ufanisi na kuzipatia ufumbuzi changamoto mbali mbali zinazowakabili wananchi. Aidha, napenda kuwapongeza kwa namna wanavyonipa ushauri na maelekezo katika kuiongoza Wizara yangu.

5. **Mheshimiwa Spika**, vile vile napenda kukupongeza kwa dhati wewe binafsi, kwa umakini wako katika kuliongoza vyema Baraza letu. Pia pongezi hizi ziende kwa Naibu Spika na Wenyeviti wa Baraza lako kwa namna wanavyokusaidia katika kazi zako. Pia napenda kuwashukuru wajumbe wote wa Baraza lako Tukufu kwa michango na ushauri wanaonipatia kila ninapowasilisha taarifa za Wizara yangu. Aidha, napenda kumpongeza kwa namna ya pekee Mwenyekiti wa Kamati ya Mifugo, Utalii, Uwezeshaji na Habari Mheshimiwa. Mlinde Mabrouk Juma pamoja na wajumbe wote wa Kamati hiyo kwa kutusaidia na kutushauri ipasavyo katika kurahisisha utekelezaji wa majukumu ya Wizara yangu.

6. **Mheshimiwa Spika**, naomba pia kuwashukuru sana wananchi wa Jimbo la Gando kwa mashirikiano mazuri wanayonipa katika kutekeleza utumishi wangu kwao.

MAFANIKIO YA WIZARA KWA KIPINDI CHA MIAKA MITANO (2010-2015).

7. **Mheshimiwa Spika**; Mara baada ya uchaguzi mkuu wa mwaka 2010 iliundwa Wizara ya Habari, Utamaduni, Utalii na Michezo iliyopewa dhamana ya kusimamia maendeleo ya Sekta hizo. Madhumuni ya sekta hizo kuwekwa pamoja ni kutokana na maumbile ya kutegemeana katika shughuli zake. Lengo kuu ni kukuza sekta hizo na kuubeba utalii kwa kutilia manani kwamba Zanzibar ni visiwa vyenye vivutio vingi vyenye Utalii kama vile fukwe mwanana, viumbe mbali mbali vya baharini na ardhini, maeneo ya kihistoria pamoja na urithi wa kimataifa wa Mji Mkongwe.

SEKTA YA HABARI

8. **Mheshimiwa Spika**, Katika kipindi cha miaka mitano (5), Wizara imeweza kufanya mageuzi makubwa katika vyombo vya habari vya umma na vya binafsi kwa kuvipa uhuru na haki ya kuhoji, kutafuta, kupokea na kuchapisha habari pamoja na maoni bila ya woga. Ndani ya kipindi hicho cha miaka mitano radio, televisheni na

magazeti yametumika kama vyombo vya kubadilisha mawazo badala ya kutumiwa kama vyombo vya kuwasilisha mawazo. Jumla ya Redio saba (7) za FM na Televisheni nne (4) zimeanzishwa. Radio na televisheni hizo ni Mtegeani FM, Voice of Istiqama FM, Tumbatu FM, Redio jamii Mkoani ABM FM, Marhaba FM, Bahari FM, ZUKU Satallite TV, Star Media TV, Coconut TV na Azam TV.

9. Mheshimiwa Spika, Mfumo wa ufuatiliaji vipindi (Monitoring System) umeanzishwa ambapo hivi sasa vipindi vyote vinarikodiwa, kuhifadhiwa na kufuatiliwa. Mfumo huu unatoa nafasi kwa Serikali kujua na kufuatilia programu za redio zinazorushwa nchini zinafuata kanuni za vyombo vya habari.

10. Mheshimiwa Spika, Mafunzo ya kuwaendeleza wanahabari mbali mbali yametolewa ili kuwawezesha kutekeleza majukumu yao kwa ufanisi mkubwa. Jumla ya waandishi 35 wameweza kupatiwa mafunzo katika ngazi tofauti zikiwemo Stashahada, Digrii na Master. Aidha, taaluma mpya ya teknolojia ya dijitali imetolewa kwa mafundi, watayarishaji vipindi na viongozi wa vituo vya utangazaji vya Serikali na Binafsi vilivyopo Zanzibar.

11. Mheshimiwa Spika, Vyombo vya Habari vya Zanzibar vimeimarishwa sana kwa kuanzisha kisheria Shirika la Utangazaji Zanzibar (ZBC) kwa kuunganisha Idara ya Televisheni (TVZ) na Idara ya Sauti ya Tanzania Zanzibar (STZ), Kujenga studio mbili za kisasa ya TV Unguja na Pemba, kurusha vipindi vya Baraza la Wawakilishi moja kwa moja (live) kwa wananchi badala ya kipindi cha masuala na majibu ilivyokuwa mwanzo, kuanza majaribio ya ZBC 2 Televisheni, kuunganisha ZBC kwenye satellite na kuiwezesha kuonekana katika nchi zote za Afrika ya Mashariki na Kati, kuanzisha Kampuni ya Maudhui ya matangazo yenye channel 20 zinazoonekana kwenye Shehia zote za Zanzibar, kuanzisha gazeti la pili katika

Shirika la Magazeti ya Serikali na kurusha vipindi vya ZBC TV na Radio kwa muda wa saa 24 kwa siku badala ya saa 18 hapo awali.

12. Mheshimiwa Spika, Wizara pia imeweza kuimarisha matangazo ya utangazaji kwa kuhamisha mnara wa masafa ya kati (medium waves) kutoka Chumbuni kwenda Bungu. Kuhamishwa kwa mnara huo kunarahisisha utuaji wa ndege zinazolingia nchini kwa usalama. Pia Ofisi, Studio na nyumba mbili (2) za kisasa za wafanyakazi wa familia nne zimejengwa katika eneo hilo la Bungu ili kuimarisha ufanisi. Kazi ya utengenezaji wa mnara wa mawimbi mafupi (short waves) nayo imefanyika, inayowezesha ZBC Redio kusikika hadi nchi za Mashariki ya Kati.

13. Mheshimiwa Spika, Chuo cha Uandishi wa Habari kimeimarishwa kwa kupatiwa vifaa vya kufundishia na kuajiriwa walimu wenye ujuzi. Katika kuimarika kwa chuo hicho, hivi sasa wanafunzi wameongezeka kutoka 75 mwaka 2009/2010 hadi kufikia 180 kwa mwaka 2014/2015. Chuo hicho kimeweza kushirikiana na Serikali ya Jamhuri ya Watu wa China kuanzisha mafunzo ya lugha ya kichina na kuimarisha ushirikiano wa karibu na Redio ya Kimataifa ya Deutsche Welle (DW) ya Ujerumani kupitia taasisi yake ya (Deutsch Welle Academia). Chuo kinamalizia ujenzi wa Chuo chake hapo Kilimani.

SEKTA YA UTAMADUNI

14. Mheshimiwa Spika, Hatua za kuendeleza harakati za ufufuaji wa maeneo ya kihistoria zimekua zikifanyika ili kutoa mchango mkubwa wa kuongezeka kwa vivutio vya utalii. Mradi wa ufufuaji na uhifadhi wa maeneo ya kihistoria (Restoration and Conservation of historical Project) umeanza kutekelezwa.

- 15. Mheshimiwa Spika,** kumefanyika utafiti wa uchimbaji wa Ngome ya Mazrui, Chwaka, Tumbwe kwa ufadhili wa MACEMP/DAMA pamoja na utafiti wa kiaikolojia katika eneo la Ngome Kongwe, Forodhani Unguja chini ya Udamini wa “African Archaeology Network” na DAMA. Katika uchimbaji huo kuligunduliwa vigae vya vyungu, ‘Kwale pottery’ vya karne ya kwanza.
- 16. Mheshimiwa Spika,** Aidha, matengenezo yamefanyika kwa jengo la makumbusho la Hamamni Baths ili kulirudisha katika hadhi yake ya awali na kuweza kuenzi historia yetu. Wizara imeweza kuyafanyia matengenezo majengo ya Mangapwani kwenye Mahandaki ya Vita Kuu ya Pili ya Dunia, ujenzi wa ofisi, choo na kuchimba kisima cha maji katika Chemba ya Watumwa Mangapwani pamoja na mnara wa maeneo ya kihistoria ya Kizimbani na Hamamni.
- 17. Mheshimiwa Spika,** jumla ya video za nyimbo na CD 12,644 za sanaa mbali mbali zimekaguliwa ili kuhakikisha mila, silka na utamaduni wa Kizanzibari hauathiriwi na tamaduni za kigeni.
- 18. Mheshimiwa Spika,** Sheria ya Baraza la Sanaa na Sheria ya Bodi ya Sensa zimechanganywa na kufanya sheria moja ya Sanaa na Sensa za Filamu ili kuleta ufanisi mkubwa. Katika kuufanya Utamaduni uwe na tija zaidi, hatua zimechukuliwa kukamilisha mchoro wa ramani ya Utamaduni katika shehia za Unguja na Pemba. Pamoja na Utafiti wa Urithi wa Utamaduni usioshikika katika mikoa mitano ya Zanzibar na hatimaye kuhifadhiwa na kutangazwa Kimataifa kwa kuingizwa katika orodha ya “UNESCO” ya tamaduni zinazohifadhiwa.

19. Mheshimiwa Spika, makamusi matatu ya Lahaja za Kiswahili ambazo ni Kipemba, Kitumbatu na Kimakunduchi yametungwa. Aidha kamusi la Kiswahili sanifu limetungwa.

SEKTA YA UTALII:

20. Mheshimiwa Spika, Wizara imeweza kuimarisha shughuli za utalii kwa kufanya marekebisho makubwa ya sheria ya Kamisheni ya Utalii. Mabadiliko hayo ya sheria yameweza kutekeleza kwa kiwango kikubwa Sera ya Utalii na kuanzisha awamu mpya ya uendelezaji wa utalii kwa kusisitiza kauli mbiu mpya ya **UTALII KWA WOTE.**

21. Mheshimiwa Spika, katika kuhakikisha utekelezaji wa dhana ya Utalii kwa Wote, imeanzishwa Programu ya Uendelezaji wa Sekta ya Utalii (Tourism Development Program) ambayo imetokana na matokeo ya Maabara ya Utalii (Tourism Lab). Programu hiyo inategemea kutekelezwa kwa kipindi cha miaka mitatu (2014/15 hadi 2017/18).

22. Mheshimiwa Spika, jumla ya vielelezo vya kuutangaza utalii 60,000 vimetengenezwa, na sasa Kamisheni ya Utalii inashiriki maonesho 7 ukilinganisha na maonesho 5 iliyokuwa ikishiriki mwaka 2009/2010.

23. Mheshimiwa Spika, Kamisheni imekaribisha waandishi wa habari kutoka Oman, Dubai, China, Misri, Sweden, Uturuki, Malaysia, Marekani, Australia, Ukraine na Uingereza kwa ajili ya kuitangaza Zanzibar nchini mwao. Hivi sasa mashirika ya ndege yanayoleta watalii yamefikia 10 ukilinganisha na mashirika 7 yaliyokuwa yakileta watalii mwaka 2009/2010, na mafanikio ya jitihada hizo yamezaa matunda makubwa ambayo ni kuongezeka idadi ya watalii wanaotembelea Zanzibar kuanzia

2010 hadi 2014. Kutoka watalii 132,836 mwaka 2010 hadi watalii 311,891 mwaka 2014.

24. Mheshimiwa Spika, katika kuendeleza utalii wa ndani, hatua zimechukuliwa za kushajiisha ziara za wanafunzi kutoka skuli za msingi na sekondari kutembelea maeneo ya kihistoria. Aidha, wananchi wameshajiishwa kuanzisha Matamasha ya Utamaduni katika maeneo yao. Hadi sasa matamasha tofauti yaliyoanzishwa licha ya kuwepo kwa Tamasha la Mzanzibari, miongoni mwa matamasha hayo ni Matamasha ya Kiislamu na Mangapwani kwa Unguja na Kojani kwa Pemba. Hivi sasa kumekuwa na ongezeko la vikundi vya watu kutoka Mikoa na Wilaya mbali mbali za Tanzania Bara kufanya matembezi ya kuja Zanzibar kama ni sehemu ya Utalii wa ndani kwa uenyeji wa Kamisheni ya Utalii ambapo watalii wa ndani 2014/2015 wamefikia 111,000 ukilinganisha na watalii wa ndani 83,000 kwa mwaka 2009/2010.

25. Mheshimiwa Spika, katika kuongeza kuwavutia watalii wengi wa hadhi ya juu (first class tourists) kuja kutembelea Zanzibar na kuongeza tija katika kuchangia ukuaji wa uchumi wa nchi, Kamisheni ya Utalii kwa kushirikiana na Hoteli ya Manta Reef iliyopo Makangale Pemba walizundua Chumba cha chini ya bahari (under water room) ambapo kuzinduliwa kwake kunawavutia watalii wengi wa hadhi ya juu kutembelea Zanzibar na kuongeza pato la nchi.

26. Mheshimiwa Spika, jitihada za kuainisha idadi ya hoteli zinazofaa kuwekwa madaraja zimechukuliwa. Aidha, wataalamu wawili tayari wamepatiwa mafunzo ya uwekaji wa madaraja hayo. Tayari uhakiki huo umeshafanyika na hoteli 74 zimefikia vigezo vilivyowekwa na Jumuiya ya Afrika ya Mashariki, kati ya hizo hoteli za nyota

tano ni 16, hoteli za nyota nne ni 9, hoteli za nyota tatu ni 43 na hoteli za nyota mbili ni 6.

27. Mheshimiwa Spika; Hatua zimechukuliwa katika kuimarisha miundombinu ya Chuo cha Maendeleo ya Utalii. Chuo hicho kimeendelezwa kwa ujenzi wa jengo la ghorofa moja la madarasa na ofisi za Chuo. Aidha, ujenzi wa vibanda vya kusomea na kupumzikia wanafunzi ambapo hivi sasa vinatumika na kuwaletea faraja kubwa wanafunzi umekamilika. Pia Chuo kimejenga ukuta kwa ajili ya kukiwekea haiba na kuzuia mifugo pamoja na watu kupita katika maeneo ya Chuo mara kwa mara bila kazi. Aidha, Chuo kimewekewa samani katika jengo jipya. Katika kutoa taaluma bora ya Utalii, Chuo kilichukua wanafunzi 250 kwa mwaka 2014/2015 ukilinganisha na wanafunzi 147 kwa mwaka 2009/2010.

SEKTA YA MICHEZO

28. Mheshimiwa Spika, mabaraza ya michezo ya Wilaya zote yameimarishwa na kujengewa uwezo kwa kuyapatia mafunzo juu ya namna ya kuendesha na kusimamia shughuli za michezo katika ngazi za Wilaya.

29. Mheshimiwa Spika, katika kuhakikisha kuwa Zanzibar inaimarisha miundombinu ya tasnia ya michezo, Wizara imeimarisha miundombinu kwa kufanikiwa kuweka nyasi bandia katika uwanja wa Amani Unguja na kuweka mpira wa kukimbilia katika Uwanja wa Gombani Pemba. Ukumbi wa Pemba Budocan uliojengwa huko Gombani unatumika vyema kwa michezo ya judo, karati pamoja na michezo mingine ya ndani.

30. Mheshimiwa Spika, maandalizi tayari yameanza ya kutengeneza uwanja wa Mao Tse Tung uliopo mjini Unguja ili uweze kutumika kwa shughuli mbali mbali za

michezo. Kwa kushirikiana na Serikali ya Jamhuri ya Watu wa China, michoro ya ujenzi huo inakamilishwa ili kuanza utekelezaji wa mradi huo.

31. Mheshimiwa Spika, hatua zimechukuliwa za kuendeleza na kuimarisha vipaji vya wanamichezo kwa kuwapatia mafunzo ya utawala na uendeshaji viongozi 20 na walimu 150 wa michezo. Kuendesha semina za mafunzo kwa makatibu na wenyeviti na makocha wa Wilaya.

MAPITIO YA UTEKELEZAJI WA BAJETI KWA MWAKA WA FEDHA 2014/2015

32. Mheshimiwa Spika, katika mwaka wa fedha 2014/2015 Wizara ya Habari Utamaduni, Utalii na Michezo ilikadiriya kupata **shilingi 15,366,575,000/=**. Kwa kazi za kawaida ni **shilingi 9,371,200,000/=** na **shilingi 400,000,000/=** kwa kazi za maendeleo pamoja na **shilingi 5,595,375,000** kwa utekelezaji wa programu ya Maabara ya Utalii. Aidha Wizara ilipangiwa kukusanya jumla ya **shilingi 1,671,000,000/=** zinazokwenda Mfuko Mkuu wa Serikali na **shilingi 2,421,250,000/=** zinazokusanywa na kutumiwa na Taasisi husika.

33. Mheshimiwa Spika, jumla ya **Shilingi 7,029,341,618/=** zilipatikana kwa kazi za kawaida sawa na asilimia **75** na **Shilingi 121,754,270/=** kwa kazi za maendeleo sawa na asilimia **30** na **shilingi 476,745,730** sawa na asilimia **9** kwa kazi za Maabara ya Utalii. Aidha, Wizara ilikusanya **shilingi 1,537,098,269/=** sawa na asilimia **92** zilizoingia katika Mfuko Mkuu wa Serikali na **shilingi 1,246,437,222/=** sawa na asilimia **51** ambazo zimekusanywa na kutumiwa na Taasisi za Wizara. (Tafadhali angalia kiambatanisho nambari 1A)

UTEKELEZAJI WA MIRADI YA MAENDELEO KWA MWAKA 2014/2015.

34. Mheshimiwa Spika, katika mwaka wa fedha 2014/2015 Wizara imefanikiwa kutekeleza miradi ifuatayo:-

i. **Uhifadhi wa Sehemu za Kihistoria na Mambo ya Kale.**

35. Mheshimiwa Spika, lengo la mradi huu ni kuwa na maeneo ya kihistoria yaliyo endelevu kwa vizazi vya leo na vijavyo kwa maendeleo ya nchi. Kazi zilizopangwa kutekelezwa ni pamoja na uhifadhi wa mambo ya kale na sehemu za kihistoria, kukusanya na kusambaza taarifa za kiakiolojia katika maeneo mbali mbali ya Unguja na Pemba na kuweka mabango yenye taarifa katika maeneo ya kihistoria. Mradi huu unategemewa kuingiziwa jumla ya **shilingi 150,000,000/=** ambapo hadi kufikia Aprili 2015 **shilingi 41,754,270/=** ziliingizwa sawa na asilimia **28**.

UTEKELEZAJI

36. Mheshimiwa Spika, kazi zilizofanyika ni utengenezaji wa Makumbusho Unguja Ukuu, ambao umehusisha uwezuaji, upandishaji wa ukuta na uwekaji wa paa jipya katika Kumbusho hilo. Aidha, Wizara imepata fedha kutoka Shirika la “World Monument Fund” katika kusaidia marekebisho ya matengenezo ya jengo la Kihistoria la Mkunazini ili kutekeleza ahadi ya Serikali.

ii. **Programu ya pamoja ya kuimarisha na kuendeleza Sekta ya Utalii.**

37. Mheshimiwa Spika, katika jitihada za kuimarisha na kukuza utalii nchini Serikali ya Mapinduzi Zanzibar ilianzisha Programu ya Maabara ya Utalii ili kuendelea kuchangia pato la nchi na kuinua hali ya uchumi na kijamii sambamba na kuimarisha sekta zote zilizopo nchini. Lengo kuu la programu hii ni kuimarisha utalii wetu na kufikia utalii wa daraja la juu kama inavyoelezwa katika Sera ya Utalii na Mipango Mikuu ya Serikali.

38. Mheshimiwa Spika, Programu hii imepangiwa kutekeleza shughuli tofauti ambazo zimegawika katika maeneo makuu sita (6) nayo ni: Bidhaa za Utalii na Huduma, kuimarisha harakati za Utangazaji wa Sekta ya Utalii, kuongeza Ulinzi na Usalama kwa watalii na wawekezaji pamoja na mali zao, kuimarisha Miundombinu ya Utalii, kuimarisha Mazingira na faida ya Utalii kwa jamii na kuimarisha Utawala katika Sekta ya Utalii.

39. Mheshimiwa Spika, Kwa mwaka wa fedha wa 2014/2015 Wizara ya Habari, Utamaduni, Utalii na Michezo iliidhinishiwa jumla ya **Shilingi 5,595,000,000** kwa ajili ya utekelezaji wa Programu ya kuimarisha na kuendeleza Utalii na hadi kufikia April 2015 Wizara ilipatiwa jumla ya **Shilingi 476,745,730** wa ajili ya utekelezaji wa programu za maabara ambapo fedha hizo ni sawa na asilimia **8.52** ya fedha zilizoidhinishwa.

40. Mheshimiwa Spika, Programu hii ya Maabara ya Utalii imejumuisha miradi midogo midogo 35 ambayo inatarajiwa kutekelezwa kwa kipindi cha miaka mitatu, 2015/2017. Kwa mwaka wa fedha wa 2014/2015 miradi 17 ambayo imejumuisha shughuli mbali mbali imefanikiwa kutekelezwa. Utekelezaji halisi wa shughuli zilizotekelezwa kwa mwaka wa fedha wa 2014/ 2015 kiwizara unapatikana katika kitabu cha pili.

MAENEO YA VIPAUMBELE VYA KISEKTA KWA MWAKA 2015/2016

41. Mheshimiwa Spika, Wizara imeweza kujipangia maeneo muhimu ya utekelezaji kisekta na kuwa ni vipaumbele kwa mwaka wa fedha 2015/2016. Vipaumbele hivyo ni kama vifuatavyo:-

SEKTA YA HABARI

42. Mheshimiwa Spika, mambo muhimu ambayo imejipangia katika Sekta ya Habari kwa mwaka wa fedha 2015/2016 ni kama yafuatayo;

- i. Kuendelea kufunga vifaa vya kisasa katika studio za kurikodia vipindi vyenye kutumia mfumo wa dijitali.
- ii. Kuanzisha mitandao ya kijamii kwa ajili ya wananchi kupata habari kwa urahisi popote walipo kupitia simu na intaneti.
- iii. Kutoa taaluma ya kutumia vifaa vya Teknolojia ya Utangazaji wa dijitali.
- iv. Ujenzi wa Chuo cha Uandishi wa Habari na Mawasilano ya Umma.
- v. Kuwapatia wananchi huduma bora za habari na kwa wakati kwa njia ya magazeti, redio na televisheni.

SEKTA YA UTAMADUNI

43. Mheshimiwa Spika, maeneo muhimu ambayo tumeyawekea kipaumbele katika Sekta ya Utamaduni kwa mwaka wa fedha 2015/2016 ni kama yafuatayo;

- i. Kuhifadhi na kuimarisha maeneo ya kihistoria pamoja na kuyatangaza ndani na nje ya nchi.
- ii. Kutangaza na kuendeleza Lugha ya Kiswahili kwa ufasaha na usahihi wake ndani na nje ya Zanzibar.
- iii. Kukuza kazi za sanaa pamoja na kuendeleza matamasha na maonesho ya filamu na muziki.
- iv. Kufunga vifaa vya kisasa katika Studio ya kurikodia muziki na filamu.

SEKTA YA UTALII

44. Mheshimiwa Spika, maeneo yaliyopewa kipaumbele katika sekta ya Utalii mwaka wa fedha 2015/2016 ni kama yafuatayo:-

- i. Kutangaza Utalii kwa kutumia teknolojia ya kisasa ikiwemu mitandao.
- ii. Kuaanda utafiti utakaowezesha kufahamu nafasi ya Zanzibar katika masoko yake ya sasa na yale yanayochipukia.
- iii. Kukijengea uwezo wa kitaalamu na kitaaluma Chuo cha Maendeleo ya Utalii (ZIToD) ili kutoa rasilimali watu kulingana na mahitaji ya soko la utalii.
- iv. Kuimarisha miundombinu ya Hoteli ya Bwawani ili kuvutia wageni wengi.

SEKTA YA MICHEZO

45. Mheshimiwa Spika, maeneo muhimu yaliyopewa kipaumbele katika Sekta ya Michezo mwaka wa fedha 2015/2016 ni kama yafuatayo;

- i. Matengenezo na ujenzi wa viwanja vya michezo vya Uwanja wa Amaan, Gombani na kiwanja cha Mao Tse Tung.
- ii. Kuviimarisha vilabu vya michezo kwa kuvipatia mafunzo, vifaa vya michezo na fursa za michezo ya majaribio ili kuviwezesha kushindana katika mashindano ya kimataifa.
- iii. Kuwezesha vilabu kuandaa na kushiriki mashindano ya ndani na nje.

MWELEKEO WA BAJETI KWA MWAKA WA FEDHA 2015/2016

46. Mheshimiwa Spika, kwa mwaka wa fedha wa 2015/2016, Wizara ya Habari, Utamaduni, Utalii na Michezo imetengewa jumla ya **shilingi 13,052,200,000/=**. Kati ya fedha hizo **shilingi 10,072,200,000/=** kwa matumizi ya kawaida, **shilingi**

480,000,000/= kwa miradi ya maendeleo na **shilingi 2,500,000,000/=** Kwa Programu ya Uendelezaji wa Sekta ya Utalii (Tourism Development Program). (Tafadhali angalia kiambatisho namba **1E**)

TAARIFA YA UTEKELEZAJI KWA MWAKA WA FEDHA 2014/2015.

47. Mheshimiwa Spika, malengo tuliyotekeleza kwa mwaka wa fedha 2014/2015 kwa kila Idara na Taasisi zilizo chini ya Wizara ni kama ifuatavyo:-

IDARA YA UENDESHAJI NA UTUMISHI

48. Mheshimiwa Spika, majukumu ya msingi ya Idara ya Uendeshaji na Utumishi ni kusimamia shughuli zote za utawala, utumishi (rasilimali watu), maendeleo, wajibu na maslahi ya wafanyakazi wa Wizara. Katika mwaka wa fedha 2014/2015, Idara ilipanga kutekeleza malengo yafuatayo:-

- i. Kuwa na mazingira bora ya kazi kwa kuipatia Wizara vitendea kazi vyenye ubora vitakavyoweza Wizara kufanya kazi kwa ufanisi.
- ii. Kuwa na idadi kubwa ya wafanyakazi wenye ujuzi na utaalamu kwa kuwapatia wafanyakazi nafasi za masomo ndani na nje ya nchi ili kuongeza ufanisi wa utendaji kazi katika Wizara.
- iii. Kuwa na mashirikiano mazuri na endelevu ya Uendeshaji na Utawala kwa kutembelea Taasisi zilizo chini ya Wizara, kushiriki katika semina na mikutano ya kitaifa na kimataifa.

UTEKELEZAJI HALISI:

49. Mheshimiwa Spika, Idara hii imefanikiwa kutekeleza malengo yake ya mwaka wa fedha 2014/15 kama ifuatavyo.

- i. Katika kujenga mazingira bora ya kazi Idara imesimamia na kuimarisha upatikanaji wa huduma mbali mbali za Ofisi ikiwemo ununuzi wa samani za Ofisi, kompyuta za mezani (desk top) mbili na laptop tatu kwa ajili ya matumizi ya Ofisi ili kurahisisha utendaji wa kazi zake za kila siku. Aidha, vifaa vya kuandikia kwa ajili ya matumizi ya Ofisi vimepatikana. Vile vile Idara imegharamia upatikanaji wa vifaa vya mawasiliano ya internet, fax na simu za ndani za Ofisini, ulipaji gharama za maji, umeme, ununuzi wa mafuta na vilainishaji pamoja na matengenezo madogo madogo ya gari na kulipia posho za kukaimu, malipo ya wafanyakazi baada ya saa za kazi na stahiki zao nyengine.
- ii. Katika kuwaongezea wafanyakazi ujuzi, utaalamu na maarifa, Idara imegharamia masomo kwa wafanyakazi 14, wanawake (8) na wanaume (6) kati ya hao wafanyakazi watatu (3) ni wa Shahada ya Pili (Master), watano (5) Shahada ya Kwanza, na wanne (5) Stashahada (Diploma) na mmoja Cheti. Lengo ni kuwaongezea ujuzi, maarifa na ubunifu ambao utapelekea kufanya kazi kwa ufanisi zaidi. Mafunzo pia yametolewa kwa watendaji wa taasisi nyengine zilizomo katika Wizara. **(Tafadhali angalia kiambatisho namba 2).**
- iii. Katika kujenga mashirikiano ya uendeshaji na utawala, Idara imefanya malipo ya safari kwa viongozi wa Wizara katika kufuatilia shughuli za utendaji ziliopo Pemba na Dar es Salaam. Vile vile Idara imewagharamia watendaji wa Wizara kushiriki katika mkutano wa kimataifa nchini India, Ujerumani na Omani.
- iv. Idara imendelea na hatua ya pili ya ujazaji wa taarifa za wafanyakazi “Data Base” ya Wizara inayotumia mfumo wa kielektroniki ambayo itakuwa na taarifa zote zinazomhusu mfanyakazi.

- v. Pia Idara imewezesha Zanzibar kushiriki katika mashindano ya NSSF yaliyofanyika Dar es salaam yaliyozishirikisha timu za vyombo vya habari vya Tanzania, ambapo timu ya mpira wa miguu kwa wanaume ya Wizara ya Habari, Utamaduni, Utalii na Michezo imepata ushindi wa kwanza na kuchukua kombe katika mashindano hayo ya mwaka 2015.

50. Mheshimiwa Spika, katika mwaka wa fedha 2014/2015. Idara iliidhinishiwa jumla ya **shilingi 1,437,846,000/=** kwa kazi za kawaida na hadi kufikia April 2015 imefanikiwa kupata **shilingi 945,228,142/=** sawa na asilimia **66**.

IDARA YA MIPANGO, SERA NA UTAFITI.

51. Mheshimiwa Spika, majukumu ya msingi ya Idara ya Mipango, Sera na Utafiti ni kupanga, kutayarisha, kukagua, kuratibu na kutathmini mipango ya maendeleo ya Wizara, kupitia Sera, kufanya tafiti mbali mbali na kusimamia utekelezaji wake. Katika mwaka wa fedha wa 2014/2015, Idara hii ilipanga kutekeleza malengo makuu yafuatayo:-

- i. Kuwa na Mipango bora ya kisekta na Sera kwa kutayarisha na kuzipitia Sera za Wizara.
- ii. Kuwa na “data base” ya takwimu sahihi ya taarifa zinazokusanywa na Wizara.
- iii. Kuwa na wafanyakazi wenye ujuzi na utaalamu katika fani ya Takwimu, Teknolojia ya Habari na Mipango.

UTEKELEZAJI HALISI:

52. Mheshimiwa Spika, katika mwaka wa fedha 2014/2015 Idara hii imetekeleza shughuli zifuatazo:-

- i. Imefanya mapitio ya Sera ya Michezo ya 2007 kwa kuwashirikisha washirika wa michezo Unguja na Pemba pamoja na kuingiza michango na mawazo ya washirika hao kwa lengo la kupata Sera itakayoweza kukidhi mahitaji ya michezo. Rasimu ya Sera hiyo ya 2015 ipo katika hatua za mwisho za uchapishaji na kuratibu matayarisho ya Sera ya Urithi wa Utamaduni ya 2015.
- ii. Idara imeandaa taarifa za utekelezaji kwa malengo ya Wizara pamoja na Miradi ya Maendeleo na kuwasilisha katika vikao vya Mhe, Rais wa Zanzibar na Mwenyekiti wa Baraza la Mapinduzi, Ikulu.
- iii. Kufuatilia utekelezaji wa miradi inayotekelezwa na Wizara katika maeneo ya kihistoria ili kuona maendeleo ya miradi hiyo. Pia Idara imefanikiwa kutoa mafunzo kwa watendaji wa Wizara kuhusu utaratibu mpya wa kutayarisha bajeti kwa muundo wa programu “Program Based Budget – PBB”.
- iv. Kuzipitia taarifa za utafiti na uchambuzi wa kuangalia kuwa Zanzibar tuna rasilimali ambazo hatujazitumia ambazo ni muhimu kwa kuwavutia watalii nchini kwetu.
- v. Idara imegharamia mafunzo wafanyakazi wake watatu (3) katika fani tofauti, mmoja (1) Shahada ya Kwanza katika fani ya Takwimu, na wawili (2) Shahada ya Pili katika fani za Maendeleo ya Uchumi na Teknologia.

53. Mheshimiwa Spika, katika mwaka wa fedha 2014/2015, Idara iliidhinishiwa jumla ya **shilingi 82,949,000/=** kwa Matumizi Mengineyo na hadi kufikia April 2015 imefanikiwa kupata **shilingi 42,798,064/=** sawa na asilimia **52**.

OFISI KUU PEMBA.

54. Mheshimiwa Spika, majukumu ya msingi ya Ofisi Kuu ya Wizara ya Habari, Utamaduni, Utalii na Michezo Pemba ni kuratibu na kusimamia utekelezaji wa shughuli zote za Wizara Kisiwani Pemba. Ofisi hii ni kiunganishi katika kuhakikisha

majukumu, malengo na shughuli zote za Wizara zilizopangwa zinatekelezwa kwa upande wa Pemba. Katika mwaka wa fedha wa 2014/2015, Ofisi hii ilipanga kutekeleza malengo yafuatayo:-

- i. Kuwa na mipango bora ya kisekta na sera kwa kutayarisha na kupitia sera za Wizara, kuwa na “data base” ya takwimu sahihi ya taarifa zinazokusanywa na Wizara.
- ii. Kuwa na wafanyakazi wenye ujuzi na utaalamu kwa kuwapatia wafanyakazi nafasi za masomo ndani na nje ya nchi.
- iii. Kuwa na masirikiano mazuri na taasisi za Wizara Pemba kwa kutoa na kujenga mazingira bora yatakayoweza Ofisi Kuu Pemba kufanya kazi kwa ufanisi zaidi.

UTEKELEZAJI HALISI:

55. Mheshimiwa Spika, Ofisi Kuu imefanikiwa kutekeleza malengo yake kama ifuatavyo:-

- i. Ofisi Kuu imeratibu Tamasha la Utamaduni na Michezo lililofanyika Kojani ambalo lilishirikisha vikundi vya ngoma za utamaduni na Mpira wa miguu kati ya timu ya Jamhuri na Shaba ya Kojani.
- ii. Ofisi Kuu imeratibu ujenzi wa Jengo la michezo ya ndani (Multi in door game) litakalotumiwa na wanamichezo wa fani tofauti wa Wilaya nne za Pemba. Jengo hilo ni ufadhili wa Serikali ya Japani kupitia balozi wao aliyepo Tanzania.
- iii. Wafanyakazi watano (5) wamepatiwa mafunzo muda mrefu (1) Stashahada ya Manunuzi, (1) Stashahada ya IT na (1) Cheti fani ya Uwekaji Kumbukumbu (1) Shahada ya Uzamili ya Utawala na (1) Stashahada ya Rasilimaliwatu.

- iv. Kusimamia kazi ya kuweka mpira wa kukimbilia (Tartan) katika uwanja wa Gombani.
- v. Kuwapatia wafanyakazi stahiki zao za likizo, malipo ya baada ya saa kazi na posho la kukaimu.

56. Mheshimiwa Spika, katika mwaka wa fedha 2014/2015. Ofisi Kuu Pemba iliidhinishiwa jumla ya **shilingi 1,344,313,000/=** kwa kazi za kawaida na hadi kufikia Aprili 2015 imefanikiwa kupata **shilingi 1,214,143,650/=** sawa na asilimia **90**.

SEKTA YA HABARI

57. Mheshimiwa Spika, Sekta ya Habari imeundwa na taasisi tano ambazo ni Shirika la Utangazaji Zanzibar, Idara ya Habari Maelezo, Shirika la Magazeti ya Serikali, Tume ya Utangazaji, Kampuni ya Uunganishaji wa Maudhui (ZMUX) na Chuo cha Uandishi wa Habari. Majukumu ya msingi ya taasisi hizi ni kuarifu, kuelimisha na kuburudisha jamii, kuratibu uchapishaji wa magazeti ya Serikali ya Mapinduzi Zanzibar, kusimamia vyombo vya utangazaji vya Serikali na vya binafsi na kutoa taaluma kwa waandishi wa habari.

SHIRIKA LA UTANGAZAJI (ZBC)

58. Mheshimiwa Spika, majukumu ya msingi ya Shirika ni kutoa habari, kuelimisha, kuburudisha na kuhamasisha jamii juu ya masuala ya kiuchumi, kijamii na kisiasa. Katika mwaka wa fedha wa 2014/2015, Shirika hili lilijipangia kutekeleza malengo yafuatayo:-

- i. Kuhakikisha ZBC inatoa habari na vipindi vyenye ubora kwa jamii, kwa kuendelea kuweka vifaa vya kisasa vitakavyoweza kuandaa vipindi na kukusanya habari zenye viwango.

- ii. Kuwa na mazingira bora ya kazi ili kuliwezesha Shirika kutoa huduma bora na zenye ufanisi.

UTEKELEZAJI HALISI:

59. Mheshimiwa Spika, Shirika la Utangazaji limefanikiwa kutekeleza malengo hayo kama ifuatavyo:-

- i. Shirika limesimamia shughuli zake za kila siku za uendeshaji kwa ajili ya uandaaji vipindi mbali mbali vinavyorushwa na Shirika hilo kwa lengo la kuelimisha jamii. Pia ununuzi wa vifaa vya dijitali vya studio umefanyika.
- ii. Shirika limenunua gari mbili (2) kwa lengo la kufuatilia kazi zake za kila siku ambazo hurahisisha katika urushaji wake wa vipindi kwa wananchi.
- iii. Shirika limewalipa wafanyakazi wasioajiriwa (Freelance), kutoa malipo ya likizo na muda wa ziada kwa wafanyakazi ili kuongeza hamasa na ari ya kufanya kazi.

60. Mheshimiwa Spika, katika mwaka wa fedha 2014/2015, Shirika la Utangazaji liliidhinishiwa jumla ya **shilingi 1,739,536,000 /=-** kwa kazi za kawaida na hadi kufikia Aprili 2015 imefanikiwa kupata **shilingi 1,348,709,552/=-** sawa na asilimia **78**. Shirika lilipangiwa kukusanya jumla ya **shilingi 300,000,000/=-** na kufanikiwa kukusanya **shilingi 277,415,538/=-** sawa na asilimia **92**.

IDARA YA HABARI MAELEZO

61. Mheshimiwa Spika, majukumu ya msingi ya Idara ya Habari Maelezo ni kutoa elimu kwa maendeleo mijini na vijijini, kuimarisha uhusiano mzuri kati ya Serikali na taasisi mbali mbali za ndani na nje ya nchi, kutayarisha na kutoa vielelezo katika mfumo wa

picha, sinema na majarida kuhusu shughuli za Serikali na kusimamia Sheria ya Habari Zanzibar.

62. Mheshimiwa Spika, katika mwaka wa fedha wa 2014/2015, Idara hii ilipanga kutekeleza malengo makuu yafuatayo:-

- i. Kuhakikisha wananchi wanapata taarifa muhimu kupitia njia za habari na mawasiliano
- ii. Kuweka mazingira bora ya kazi yatakayo wezesha Idara kufanya kazi kwa ufanisi.

UTEKELEZAJI HALISI:

63. Mheshimiwa Spika, Idara ya Habari Maelezo imefanikiwa kutekeleza malengo hayo kama ifuatavyo:-

- i. Idara imefanikiwa kukusanya na kusambaza taarifa 600 za kijamii, kiuchumi na kisiasa katika Vyombo vya Habari na “Blogs” pamoja na uchapishaji wa vitambulisho 114 vya Waandishi wa Habari kwa lengo la kutoa taarifa kwa wananchi.
- ii. Idara imetoa machapisho 3,200 ya Baraza la Mawaziri, pamoja na usafishaji wa picha za matukio mbali mbali na kuweka katika “display boards” kwa lengo la wananchi kuweza kufahamu kinachoendelea katika nchi yao.
- iii. Idara imefanikiwa kufanya mkutano mmoja kwa lengo la kupitia maombi ya usajili wa magazeti, wafanyakazi wanne (4) wamepatiwa stahiki zao za likizo na wafanyakazi wanane (8) wamepata stahiki zao za muda wa ziada. Aidha, katika kuweka mazingira bora ya Ofisi, Idara imenunua vifaa vya usafi, matengenezo ya gari, ununuzi wa vipaza sauti, vifaa vya kuandikia, huduma ya umeme na mafuta na wafanyakazi watatu (3) wamepatiwa mafunzo katika ngazi ya Stashahada ya Uhasibu, Kutunza Kumbumbu na Habari.

64. Mheshimiwa Spika, katika mwaka wa fedha 2014/2015, Idara iliidhinishiwa jumla ya **shilingi 338,807,000/=** kwa kazi za kawaida na hadi kufikia Aprili 2015 imefanikiwa kupata **shilingi 198,358,529/=** sawa na asilimia **59**. Idara ilipangiwa kukusanya jumla ya **shilingi 19,000,000/=** na kufanikiwa kukusanya **shilingi 7,255,500/=** sawa na asilimia **38**.

SHIRIKA LA MAGAZETI YA SERIKALI

65. Mheshimiwa Spika, majukumu ya msingi ya Shirika la Magazeti ya Serikali ni kusimamia uchapishaji wa magazeti ya Serikali Zanzibar, kuelimisha wananchi ili kukuza uelewa wao wa mambo, kutoa habari zenye kuhamasisha jamii na kushiriki kwenye harakati za maendeleo ya nchi. Katika mwaka wa fedha wa 2014/2015, Shirika la Magazeti ya Serikali lilipanga kutekeleza malengo yafuatayo:-

- i. Kuwa na magazeti yenye makala na habari za kielimu ambazo zinalenga kuondosha umasikini nchini na kuishajiisha jamii kushiriki katika mipango ya maendeleo ya nchi kwa kuchapisha na kusambaza magazeti ya kila siku na kila wiki.
- ii. Kuwa na miundombinu bora ya ofisi na vitendea kazi na kuwaongezea ujuzi na uwezo wafanyakazi wa Shirika.

UTEKELEZAJI HALISI:

66. Mheshimiwa Spika, napenda kuliarifu Baraza lako kuwa, Shirika limeweza kutekeleza kwa kiasi kikubwa shughuli zake kwa mwaka 2014/2015 kama ifuatavyo:-

- i. Shirika limefanikiwa kuchapisha Magazeti kwa wingi na kuyasambaza katika mikoa tofauti ya Zanzibar na Tanzania Bara. Jumla ya nakala 546,000 kwa gazeti la kila siku (Zanzibar Leo) na nakala 72,000 kwa gazeti la wiki (Zaspoti) zimechapishwa. Aidha, Shirika limefanikiwa kuanzisha tovuti yake (website) kwa lengo la kurahisisha upatikanaji wa habari kwa jamii na kuwafikia wananchi wengi kwa muda mfupi,

pamoja na kuandaa mafunzo ya wafanyakazi wote kuhusiana na mabadiliko ya kiutendaji kazi.

- ii. Shirika la Magazeti ya Serikali limendelea kuwalipia ada ya masomo wafanyakazi wake katika fani tofauti, mmoja (1) Shahada ya Pili ya Uhasibu na mmoja (1) Shahada ya Kwanza ya Uhandisi, mmoja (1) Shahada ya Kwanza ya Uandishi wa Habari na mwengine kumlipia gharama ya mafunzo ya Udereva katika Chuo cha Taifa cha Usafiri (National Institute of Transport).
- iii. Aidha, Shirika limefanya mafunzo ya upigaji picha bora kwa ufadhili wa "Tanzania Media Fund" (TMF) kwa lengo la kupata wafanyakazi wenye uwezo mkubwa.
- iv. Katika kuweka mazingira bora ya Ofisi, Shirika limewalipa wafanyakazi stahiki zao za likizo, muda wa ziada na waandishi waliojitegemea walioko Unguja, Pemba na Mikoa kadhaa ya Tanzania Bara na kulipatia Shirika vifaa vya kutendea kazi kama laptop, desktop, camera ya dijitali, simu na kufanya malipo ya huduma za TRA, intaneti, umeme na mafuta ya petrol na dizeli.

67. Mheshimiwa Spika, katika mwaka wa fedha 2014/2015. Shirika liliidhinishiwa jumla ya **shilingi 587,726,000/=** kwa kazi za kawaida na hadi kufikia April 2015 limefanikiwa kupata **shilingi 468,461,900/=** sawa na asilimia **80**. Shirika lilipangiwa kukusanya jumla ya **shilingi 500,000,000/=** na kufanikiwa kukusanya **shilingi 268,864,325/=** sawa na asilimia **54**.

TUME YA UTANGAZAJI

68. Mheshimiwa Spika, majukumu ya msingi ya Tume ya Utangazaji ni kusimamia vyombo vya utangazaji vya Serikali na vya binafsi vinavyoanzishwa nchini. Katika

mwaka wa fedha wa 2014/2015, Tume ya Utangazaji ilipanga kutekeleza malengo yafuatayo:-

- i. Kuwa sekta ya utangazaji iliyoimarika inayokwenda sambamba na mabadiliko ya teknolojia ya kisasa.
- ii. Kuwa na mazingira bora ya kazi yatakayoivezesha Tume kufanya kazi kwa ufanisi zaidi kwa kuipatia huduma, vifaa na kuwajengea uwezo wafanyakazi.

UTEKELEZAJI HALISI:

69. Mheshimiwa Spika, katika mwaka wa fedha 2014/2015, Tume ya Utangazaji imeweza kufanya mambo yafuatayo:

- i. Katika kuhakikisha redio zilizopo nchini hazikiuki maadili ya utangazaji, Tume imeweka mfumo maalumu (Monitoring System) wa kudhibiti hali hiyo na kufanya utafiti wa wasikilizaji kwa lengo la kupata maoni ya wananchi juu ya shughuli za utangazaji zinavyowafikia. Aidha, Tume kwa kushirikiana na Shirika la Utangazaji la Ujerumani (DW) imetoa mafunzo kwa taasisi za utangazaji kwa lengo la kujadili changamoto na mafanikio ya Sekta ya Habari Zanzibar.
- ii. Aidha, Tume ya Utangazaji kwa kushirikiana na TCRA imeandaa mkutano wa siku moja wa Sekta ya Utangazaji kuhusu kanuni za utangazaji wakati wa uchaguzi. Pia Tume imesimamia miongozo katika kuhakikisha redio zinafuata sheria na kanuni za utangazaji na kununua “Software” kwa ajili ya kurikodia vipindi vya redio vinavyorushwa nchini.
- iii. Tume ya Utangazaji imenunua gari moja kwa lengo la kuimarisha ufuatiliaji wa shughuli zake za kila siku. Pia Tume imefanya manunuzi ya vitendea kazi vya Ofisi vikiwemo Vifaa vya kuandikia na vifaa vya usafi kwa ajili ya kuweka mazingira mazuri ya Ofisi.

- iv. Aidha, Tume imeendelea kuwapatia stahiki zao za likizo na muda wa ziada wafanyakazi kwa lengo la kuongeza hamasa ya kazi. Vile vile Tume imefanya safari za kikazi ya ndani na nje ya nchi.

70. Mheshimiwa Spika, katika mwaka wa fedha 2014/2015, Tume iliidhinishiwa jumla ya **shilingi 196,499,000/=** kwa kazi za kawaida na hadi kufikia April 2015 imefanikiwa kupata **shilingi 176,349,399/=** sawa na asilimia **90**. Tume imepangiwa kukusanya jumla ya **shilingi 52,000,000/=** na kufanikiwa kukusanya **shilingi 30,248,894/=** sawa na asilimia **58**.

KAMPUNI YA UUNGANISHAJI MAUDHUI (ZMUX)

71. Mheshimiwa Spika, katika mwaka wa fedha 2014/2015 Kampuni ya Uunganishaji Maudhui ilipanga kutekeleza mambo yafuatayo:-

- i. Kupitisha matangazo ya televisheni na redio kwenye miundombinu yake inayotumia mfumo wa dijital.
- ii. Kuwa na mazingira bora ya kazi ili kuiwezesha Kampuni kutoa huduma bora na zenye ufanisi.

UTEKELEZAJI HALISI:

72. Mheshimiwa Spika, katika mwaka wa fedha 2014/2015, Kampuni ya ZMUX imetekeleza shughuli zifuatazo:-

- i. Kampuni imeweka chaneli ya mpira (canal+) ambapo hivi sasa wataumiaji wa king'amuzi cha ZMUX wanapata fursa ya kutazama ligi mbali mbali za Ulaya.
- ii. Katika kukabiliana na kukatika kwa matangazo kwa Pemba, tatizo hilo limepungua kwa kufanyiwa marekebisho ya kifaa kinachoitwa "microwave".

- iii. Ili kuwa na mazingira bora ya kazi na kuiwezesha Kampuni kutoa huduma bora na zenye ufanisi, Kampuni imenunua kifaa cha AVR katika kituo cha Pemba baada ya cha awali kuungua, vifaa vya kuandikia, malipo ya umeme kwa vituo vyake kwa Unguja na Pemba pamoja na ununuzi wa mafuta kwa ajili ya majenereta.

73. Mheshimiwa Spika, Kampuni ya Uunganishaji Maudhui kwa mwaka wa fedha 2014/2015 ilipanga kukusanya jumla ya **shilingi 140,000,000/=** na imefanikiwa kukusanya jumla ya **shilingi 72,272,000/=** sawa na asilimia **51** hadi kufikia Aprili 2015.

CHUO CHA UANDISHI WA HABARI

74. Mheshimiwa Spika, majukumu ya msingi ya Chuo cha Uandishi wa Habari ni kutoa mafunzo ya taaluma ya uandishi wa habari na mawasiliano kwa ngazi ya Cheti na Diploma kwa kuzingatia matakwa ya soko la ajira sambamba na kufanya tafiti mbali mbali na kutoa ushauri unaotokana na matokeo ya tafiti hizo kwenye tasnia hiyo. Katika mwaka wa fedha wa 2014/2015, Chuo cha Uandishi wa Habari kilipanga kutekeleza malengo yafuatayo:-

- i. Kuimarisha kiwango cha rasimali watu katika taaluma ya habari na mawasiliano kwa kuimarisha Mtaala wa kufundishia na mafunzo kwa ajili ya kuongeza uwezo wa utoaji habari
- ii. Kuwa na mazingira mazuri ya kazi na kujifunza na kusimamia tafiti za wanafunzi, kutoa ushauri elekezi pamoja na kuandaa na kushiriki mijadala ya kimafunzo.

UTEKELEZAJI HALISI:

75. Mheshimiwa Spika, katika mwaka wa fedha wa 2014/2015, Chuo cha Uandishi wa Habari kimefanya shughuli zifuatazo:-

- i. Chuo kimeandaa ripoti ya kitaalamu kuhusu mahitaji ya kimafunzo ili kuongeza utaalamu unaokidhi mahitaji ya soko la ndani na nje. Aidha, Chuo kimechambua maombi ya udahili wa wanafunzi wapya na kutoa udahili kwa jumla ya wanafunzi wapya 100 ambapo kati ya hao 45 ngazi ya Cheti na 55 Diploma.
- ii. Jumla ya wanafunzi 128 wamehitimu kwa mwaka 2014/2015, kati ya hao Diploma 53, Cheti 48 na Msingi 27.
- iii. Katika kukuza taaluma za watendaji wake, Chuo kimewalipia ada wafanyakazi wake waliopo masomoni katika ngazi ya Shahada ya Pili na kulipa stahiki za likizo na muda wa ziada kwa wafanyakazi wake kwa lengo la kuimarisha utendaji.
- iv. Chuo kimefanya mapitio na mabadiliko ya sheria ya Chuo ili kukifanya kilingane na mahitaji ya sasa na baadae
- v. Chuo kimeandaa makongamano mawili ya kitaaluma yalioainisha changamoto na mahitaji ya jamii katika tasnia ya habari na mawasiliano. Pia Chuo kimefanya ziara za kiutendaji Dar es Salaam kwa ajili ya kuimarisha mashirikiano ya kitaaluma na taasisi ziliopo huko.
- vi. Katika kuhakikisha wanafunzi wanapata mafunzo ya vitendo (practical) Chuo kimenunua kamera tano za digitali kwa lengo la kupata wanafunzi wenye ujuzi wa kutumia vifaa hivyo katika sehemu zao za kazi. Pia Chuo kimefanya malipo ya huduma za internet, umeme, maji, simu, magazeti na matangazo kwa ajili ya kurahisisha huduma za mawasiliano.
- vii. Katika kuweka mazingira bora ya Ofisi, Chuo kimewalipia fedha za kujikimu walimu wawili (2) walioko masomoni, ngazi ya PhD mmoja nchini Uturuki na mmoja (1) nchini China. Aidha, kimewalipia ada wafanyakazi watatu (3), Diploma mmoja (1) na ngazi ya Master wawili (2).

viii. Chuo kimewapatia fedha za likizo wafanyakazi 9, kuwapatia stahiki walimu na wafanyakazi na kulipia walinzi. Pia Chuo kimezipatia Ofisi zake huduma za internet, maji, umeme, magazeti, simu, matangazo na ada ya benki.

76. Mheshimiwa Spika, katika mwaka wa fedha 2014/2015. Chuo kiliidhinishiwa jumla ya **shilingi 237,810,000/=** kwa kazi za kawaida na hadi kufikia April 2015 imefanikiwa kupata **shilingi 229,138,251/=** sawa na asilimia **96**. Chuo kilikadiri kukusanya jumla ya **shilingi 126,250,000/=** na hadi kufikia April 2015 **shilingi 93,451,300/=** zimekusanywa sawa na asilimia **74**.

SEKTA YA UTALII

77. Mheshimiwa Spika, Sekta ya Utalii inajumuisha Kamisheni ya Utalii, Chuo cha Maendeleo ya Utalii na Hoteli ya Bwawani. Taasisi hizi zimepewa jukumu la kupanga mikakati, kusimamia, kuendeleza Utalii na kuitangaza Zanzibar ili Sekta hii iende sambamba na Sera na Mikakati ya Serikali katika kufikia malengo makuu ya kuimarisha uchumi wa Taifa na kupunguza umasikini.

KAMISHENI YA UTALII

78. Mheshimiwa Spika, jukumu la msingi la Kamisheni ya Utalii Zanzibar ni kupanga mikakati, kuratibu, kusimamia, kuendeleza na kutangaza shughuli za Utalii ndani na nje ya nchi. Katika mwaka wa fedha wa 2014/2015, Kamisheni imepanga kutekeleza malengo yafuatayo:-

- i. Zanzibar kuwa kituo bora cha utalii katika ukanda wa Bahari ya Hindi.
- ii. Kutekeleza dhana ya utalii kwa wote ili uwe na tija zaidi kwa wananchi.
- iii. Kujenga mazingira bora ya kazi yatakayoiwezesha Kamisheni ya Utalii kufanya kazi kwa ufanisi zaidi.

UTEKELEZAJI HALISI:

79. Mheshimiwa Spika, katika mwaka wa fedha wa 2014/2015, Kamisheni ya Utalii imetekeleza shughuli zifuatazo:-

- i. Katika kuutangaza Utalii kitaifa na kimataifa, Kamisheni imechapisha kalenda (5000), DVD (5,000) na majarida (8000) ili iwe rahisi kwa watalii wengi kupata taswira ya Zanzibar na vivutio vyake. Aidha, Kamisheni imefanya utafiti wa vivutio vipya vya Utalii kwa lengo la kuongeza idadi ya watalii wanaoingia nchini.
- ii. Kamisheni imeanzisha kituo cha utangazaji Utalii nchini India (**Zanzibar Tourism Promotion Centre**), kwa kutumia kampuni ya uwakala inayojulikana kwa jina la **JHIL EXTERPRISES** (India), kwa lengo la kuongeza wigo wa masoko pamoja na ukuaji wa idadi ya watalii kutoka Asia.
- iii. Kwa lengo la kuitangaza Zanzibar katika maonesho ya utalii ya kimataifa na kitaifa Kamisheni imeshiriki katika maonesho ya WTM – London, CTTM – China, ITB Ujerumani na INDABA Afrika ya Kusini. Aidha, Kamisheni imeshiriki katika maonesho ya Mswahili (Swahili Expo) yaliyofanyika Dar es Salaam.
- iv. Katika kuhakikisha ubora wa Hoteli zinazofanya kazi Zanzibar Kamisheni imekagua miradi ya kiutalii zikiwemo Hoteli kwa lengo la kuhakiki ubora wa huduma zinazotolewa nchini kwa wawekezaji wa Sekta ya Utalii. Aidha, Kamisheni imewasilisha kanuni ya Utalii katika Kamati ya Uongozi ya Wizara ili kupata michango. Hatua inayoendelea hivi sasa ni kuingiza marekebisho yaliyopendekezwa na vikao hivyo kabla ya kuipeleka Ofisi ya Mwanasheria Mkuu wa Serikali kwa hatua za kuichapisha.
- v. Katika kukuza dhana ya utalii kwa wote, Kamisheni imeadhimisha Siku ya Utalii Duniani katika maeneo ya Nungwi kwa upande wa Unguja na Micheweni Pemba. Aidha, Kamisheni imerusha hewani jumla ya vipindi 36 kupitia ZBC Redio na ZBC

- TV kwa lengo la kutoa elimu na kuwashajiisha wananchi umuhimu wa Sekta ya Utalii na jinsi ya kutumia fursa zilizopo kwa maendeleo yao na nchi kwa ujumla.
- vi. Kutoa mafunzo ya utalii kwa wanafunzi wa Skuli ya Umbuji katika Wilaya ya Kati Unguja. Lengo la mafunzo hayo ni kuongeza uelewa kwa vijana ili waweze kutumia fursa za utalii zilizopo pamoja na kujenga tabia ya kutembelea vivutio vya utalii.
 - vii. Kamisheni imefanya vikao vya Makamishna kama ilivyo katika sheria kwa nia ya kujadili mafanikio na changamoto ya Sekta ya Utali.
 - viii. Katika kuweka mazingira bora ya Ofisi, Kamisheni imefanya matengenezo madogo ya Ofisi Kuu iliyopo Amaan na Ofisi ya mauzo iliyopo katika Hoteli ya Bwawani. Aidha, Kamisheni imelipia huduma za Ofisi kama umeme, maji, posta, simu pamoja na ununuzi wa vifaa vya kuandikia na petroli na dizeli kwa ajili ya kusimamia shughuli za utalii nchini.
 - ix. Kamisheni imewagharamia masomo wafanyakazi wake nane (8) katika fani na kozi tofauti, Stashahada ya Habari na Mawasiliano wawili (2), Shahada ya Kwanza ya Uongozi wa Utalii wawili (2), Usimamizi wa Biashara na Uhasibu wawili (2), Shahada ya Pili ya Usimamizi wa Biashara mmoja (1), Ugavi na Manunuzi mmoja (1) na mafunzo ya muda mfupi nchini Ujerumani. Aidha wafanyakazi wamepatiwa stahiki zao kwa lengo la kudumisha na kuongeza ufanisi wa kazi.

80. Mheshimiwa Spika, katika mwaka wa fedha 2014/2015, Kamisheni iliidhinishiwa jumla ya **shilingi 1,389,200,000/=** kwa kazi za kawaida na **shilingi 250,000,000/=** kwa kazi za maendeleo na hadi kufikia April, 2015 imefanikiwa kupata **shilingi 935,832,863/=** sawa na asilimia **67** kwa kazi za kawaida na **shilingi 80,000,000/=** sawa na asilimia **32** kwa kazi za maendeleo. Aidha, ilipangiwa kukusanya jumla ya **shilingi 1,340,000,000/=** katika Mfuko Mkuu wa Serikali na kufanikiwa kukusanya **shilingi 1,427,291,516/=** sawa na asilimia **107**.

CHUO CHA MAENDELEO YA UTALII ZANZIBAR.

81. Mheshimiwa Spika, jukumu la msingi la Chuo cha Maendeleo ya Utalii Zanzibar ni kutoa taaluma itakayoweza kujenga rasilimali watu wenye ujuzi, utaalamu na stadi zinazohitajika na kukubalika katika viwango vya kimataifa ili kuimarisha Sekta ya Utalii Zanzibar. Katika mwaka wa fedha 2014/2015 Chuo cha Maendeleo ya Utalii Zanzibar kilipanga kutekeleza malengo yafuatayo:-

- i. Kuendeleza upatikanaji wa rasilimali watu watakaoweza kutoa huduma bora zenye viwango katika shughuli za utalii.
- ii. Kuandaa mazingira bora ya kazi, ufundishaji na usomaji kwa kuimarisha shughuli za taaluma pamoja na kuwajengea uwezo wakufunzi na wafanyakazi.

UTEKELEZAJI HALISI:

82. Mheshimiwa Spika, katika mwaka wa fedha wa 2014/2015 Chuo cha Maendeleo ya Utalii kimeweza kutekeleza yafuatayo:-

- i. Katika kuongeza rasilimali watu watakaotoa huduma bora zenye viwango katika shughuli za utalii, Chuo kimefanikiwa kudahili wanafunzi wapya 244 wakiwemo Stashada 82 na Cheti 162, kati ya hao wanaume 137 na wanawake 107. Aidha, Chuo kimeimarisha shughuli za taaluma ikiwemo mitihani, kuongeza vipindi vya mafunzo ya vitendo (practical session) pamoja na kuchapisha vyeti vya wahitimu 182 na kutunuku Vyeti na Stashahada kwa wahitimu 182, wanaume 125 wanawake 57.
- ii. Kutoa mwamko wa utalii kwa wote kwa wanafunzi wa Skuli nane (8) za Sekondari Unguja na Pemba kwa kuoneshwa shughuli zinazofanywa na Chuo cha Maendeleo ya Utalii kwa lengo la kuwashajiisha kujiunga na Chuo.

- iii. Chuo kimefanya utafiti mdogo wa kukusanya taarifa za uchambuzi kwa hali halisi (situation analysis) kwa kuangalia uwezekano wa kufungua Chuo kingine cha Utalii kisiwani Pemba.
- iv. Katika kuweka uhusiano wa karibu na wawekezaji wa Mahoteli, Chuo kimefanya mikutano miwili na Hoteli za Kitalii na Taasisi nyengine zinazotoa huduma za kitalii.
- v. Chuo kimeendelea kuwapatia mafunzo ya muda mrefu wafanyakazi watano (5) wakiwemo mmoja (1) ngazi ya Shahada ya Kwanza fani ya Utalii na Usafiri, mmoja (1) ngazi ya Stashahada fani ya Uongozi wa shughuli za Utalii na Ukarimu, mmoja (1) ngazi ya Stashahada fani ya Mapishi (Culinary Arts), mmoja (1) ngazi ya Cheti fani Utunzaji Kumbukumbu na mmoja (1) ngazi ya Shahada Pili ya fani ya Uongozi wa Fedha katika vyuo tofauti.
- vi. Kuzipatia ofisi vitendea kazi kwa mujibu wa mahitaji, kugharamia huduma za uendeshaji na kuimarisha usalama katika eneo la Chuo.

83. Mheshimiwa Spika, katika mwaka wa fedha 2014/2015, Chuo kiliidhinishiwa jumla ya **shilingi 414,029,000/=** kwa kazi za kawaida na hadi kufikia April, 2015 imefanikiwa kupata **shilingi 289,129,001/=** sawa na asilimia **70**. Chuo kilipangiwa kukusanya jumla ya **shilingi 360,000,000/=** na kufanikiwa kukusanya **shilingi 297,348,014/=** sawa na asilimia **83**.

HOTELI YA BWAWANI

84. Mheshimiwa Spika, katika mwaka wa fedha 2014/2015, Hoteli ya Bwawani ilipanga kutekeleza malengo yafuatayo:-

- i. Kuwa na idadi kubwa ya wageni wa daraja la juu katika Hoteli ya Bwawani.
- ii. Kuwa na mazingira bora ya kazi kwa kuhakikisha vitendea kazi vinapatikana kwa uhakika.

UTEKELEZAJI HALISI:

- i. Ili kuhakikisha Hoteli ya Bwawani inapokea idadi kubwa ya wageni wa daraja la juu Hoteli imefanya matengenezo ya ukumbi wa mkutano wa “roof top”, vyumba, ubadilishaji wa vyoo na uwekaji wa dawa katika Hoteli. Pia Hoteli imeendelea kufanya malipo kwa mawakala wanaoleta wageni.
- ii. Katika kutoa huduma bora za ukarimu kwa wageni wanaofika hapo, hoteli imefanya manunuzi ya bidhaa za vyakula na vinywaji ili kutosheleza mahitaji ya wageni.
- iii. Huduma za upatikanaji wa maji katika maeneo ya hoteli zimeimarishwa kwa kufunga mashine tatu (3) za kusukumia maji, kuimarisha miundombinu ya umeme pamoja na kufanyia matengenezo mashine za kufulia, kupigia pasi na kuimarisha huduma za jikoni pamoja na manunuzi ya vitendea kazi vifaa vya Ofisi na kufanyia usafi kwa ajili ya Hoteli.
- iv. Katika kuhakikisha Hoteli ina watendaji wenye uwezo na ujuzi wa hali ya juu, Hoteli imeendelea kuwalipia masomo watendaji wake (14), Stashahada wanne (4) fani ya Hotel Management & Hospitality, Cheti 9 fani ya House Keeping (3), Food Preparation & Beverage (5) na Front Office Operation (1) pamoja na Shahada ya Kwanza mmoja fani ya Sheria. Aidha Hoteli imewalipa wafanyakazi wake stahiki zao za likizo na muda wa ziada pamoja na malipo ya ulinzi kwa kampuni ya “Idumu Cooperative Society” ili kuweka usalama wa wageni wafikao hapo Hotelini.

85. Mheshimiwa Spika, Hoteli ya Bwawani kwa mwaka wa fedha 2014/2015, ilipanga kukusanya jumla ya **shilingi 995,000,000/=** na imefanikiwa kukusanya **shilingi 237,086,045/=** sawa asilimia **24** hadi Aprili 2015.

SEKTA YA UTAMADUNI NA MICHEZO

86. Mheshimiwa Spika, Kamisheni ya Utamaduni na Michezo imeundwa na Idara ya Makumbusho na Mambo ya Kale, Baraza la Kiswahili, Baraza la Sanaa Sensa ya Filamu na Utamaduni na Baraza la Taifa la Michezo. Taasisi hizi zimepewa jukumu la kusimamia, kuratibu, kufufua, kuendeleza na kudumisha shughuli zote za Utamaduni na Michezo Zanzibar.

KAMISHENI YA UTAMADUNI NA MICHEZO

87. Mheshimiwa Spika, majukumu ya msingi ya Kamisheni ya Utamaduni na Michezo ni kuratibu na kusimamia maendeleo ya utamaduni na michezo hapa Zanzibar kwa kushirikiana na Idara na Mabaraza yaliyo chini yake. Katika mwaka wa fedha wa 2014/2015, Kamisheni ya Utamaduni na Michezo ilipanga kutekeleza malengo yafuatayo:-

- i. Kuwa na maendeleo ya Utamaduni na Michezo kwa kuanzisha Programu ya bonanza za Utamaduni na Michezo, kuwezesha kushirikishwa Timu katika Mashindano ya Kitaifa na Kimataifa, kuendeleza Nyumba ya Sanaa na kufanya tafiti za Utamaduni.
- ii. Kuwa na mazingira bora ya kazi kwa kuwapatia wafanyakazi nafasi za masomo na kuipatia Ofisi vitendea kazi ili kuleta ufanisi zaidi.

UTEKELEZAJI HALISI:

88. Mheshimiwa Spika, katika mwaka wa fedha wa 2014/2015, Kamisheni ya Utamaduni na Michezo imetekeleza malengo yafuatayo:-

- i. Katika kuhakikisha timu zinashiriki mashindano ya kitaifa na kimataifa Kamisheni ya Utamaduni na Michezo imewagharamia wanariadha kushiriki katika mshindano ya

Afrika nchini Moroco. Aidha, Kamisheni imefanikisha timu za Zanzibar kushiriki kwenye mashindano mbali mbali.

- ii. Katika kuimarisha viwanja vya michezo Kamisheni imerekebisha mfumo wa maji katika Uwanja wa Amaan pamoja na kugharamia hati miliki ya Kiwanja cha Michezo kilichopo Nungwi.
- iii. Kamisheni imewawezesha wasanii 25 kushiriki katika Tamasha la Utamaduni nchini Oman kwa lengo la kukuza mashirikiano na kuutangaza Utamaduni wetu Kimataifa. Pia Kamisheni imeratibu siku ya mazoezi kwa kushirikiana na washirika wakubwa wa mazoezi ZABESA kwa ajili ya kuhamasisha wananchi kuwa na mazoezi ya viungo kwa ajili ya kuimarisha afya zao.
- iv. Kamisheni imeifanyia marekebisho Sheria ya Ngoma na Sheria ya Bodi ya Sensa ya Filamu na Sanaa za Maonesho Zanzibar kwa kuziunganisha pamoja na kuwa sheria moja inafahamika Sheria ya Sanaa na Sensa ya Filamu na Utamaduni ambayo imeshapitishwa na Baraza lako tukufu.
- v. Kazi ya ununuzi wa vifaa vya kurikodia sauti na picha kwa ajili ya Studio ya Muziki na Filamu imekamilika na studio hiyo iko tayari kutumika.
- vi. Kamisheni imeendelea kufanya malipo kwa wafanyakazi wake watano (5) waliopo masomoni katika ngazi ya Diploma, Cheti na Stashahada. Pia imewapatia stahiki za likizo, muda wa ziada na posho la kukaimu wafanyakazi wake kwa ajili ya kuongeza ari ya kazi.
- vii. Katika kuweka mazingira bora ya kazi Kamisheni imenunua vitendea kazi mbali mbali.

89. Mheshimiwa Spika, Katika mwaka wa fedha 2014/2015, Kamisheni iliidhinishiwa jumla ya **shilingi 864,412,000/=** kwa kazi za kawaida hadi kufikia Aprili 2015 imefanikiwa kupata **shilingi 659,639,148** sawa na asilimia **76** kwa kazi za kawaida.

IDARA YA MAKUMBUSHO NA MAMBO YA KALE.

90. Mheshimiwa Spika, majukumu ya msingi ya Idara hii ni kuenzi, kuhifadhi na kuendeleza historia ya Zanzibar kwa kutumia Makumbusho, na maeneo ya kihistoria. Pia kuelimisha jamii juu ya umuhimu na faida za matumizi ya Makumbusho na Mambo ya Kale. Katika mwaka wa fedha wa 2014/2015, Idara ilipanga kutekeleza malengo yafuatayo:-

- i. Kuwa na Makumbusho yenye ubora wa kimataifa kwa kuyaendeleza, kuyafanyia matengenezo na kuyawekea uzio ili kuhifadhi na kuendeleza urithi wa utamaduni na historia nchini.
- ii. Kuwa na maeneo ya kihistoria yalio endelevu kwa kuandaa viongozi wa Shehia katika kila Wilaya, kuanzisha programu zitakazowajengea wananchi mwamko juu ya umuhimu wa kuhifadhi na kulinda maeneo ya kihistoria kwa maendeleo ya kijamii na kiuchumi nchini.
- iii. Kuwa na mazingira bora ya kazi yatakayoweza Idara kufanya kazi kwa ufanisi kwa kuipatia vifaa muhimu vya kutendea kazi na kuwajenga wafanyakazi kielimu na kitaaluma.

UTEKELEZAJI HALISI:

91. Mheshimiwa Spika, katika mwaka wa fedha wa 2014/2015, Idara ya Makumbusho na Mambo ya Kale imefanikiwa kutekeleza malengo yafuatayo:-

- i. Katika kuyaweka majengo ya makumbusho katika hali ya kuvutia Idara imeyafanyia usafi majengo ya Mnazi mmoja na Makumbusho ya Kasri ya Mfalme Forodhani pamoja na ununuzi wa vifaa vya zamani katika jitihada za kutunza na kuendeleza uhifadhi wa historia.

- ii. Katika kufanya utafiti wa maeneo ya kihistoria kwa ajili ya maendeleo ya Utalii taarifa za eneo la Kasri ya Chukwani zimekusanywa. Pia Idara imeendelea na utafiti wa pango la Kuumbi kwa kushirikiana na wanafunzi wa Chuo cha Winscon cha Marekani.
- iii. Katika kuanzisha programu zitakazowajengea wananchi muamko wa kulinda na kuhifadhi maeneo ya kihistoria Idara imeandaa vipindi 18 vilivyorikodiwa na kurushwa hewani kupitia ZENJ FM, ZBC Redio, Chuchu FM na Redio Jamii ya Tumbatu juu ya Historia ya Beit – El - Amaan na Kisima cha Wivu kilichoko Pujini Pemba pamoja na athari za uvamizi wa maeneo ya kihistoria na hasara zake katika kulinda na kuhifadhi urithi wa Historia na Utamaduni wa nchi yetu.
- iv. Ukusanyaji wa picha za maeneo ya Kihistoria ya Mangapwani, Chuini, Kijichi, Msikiti wa Kizimkazi na Tumbatu umekamilika na kufanyiwa tafsiri kwenye mabango ya matangazo katika lugha nne tofauti ambazo ni Kiswahili, Kitaliano, Kifaransa na Kiingereza ili kuleta tija kwa wanyaji na wageni wanaotembelea katika maeneo hayo.
- v. Idara imeandaa ziara ya kuwatembeza waandishi wa habari katika maeneo ya kihistoria kwa lengo la kushajiisha jamii juu ya utalii wa ndani, kujenga dhamira ya kuhimiza utalii kwa wote kwa jamii ya Zanzibar pamoja na usambazaji wa vipeperushi vya maeneo ya kihistoria katika sehemu za Bandarini, Ngome Kongwe, na Kamisheni ya Utalii.
- vi. Idara imeendelea kuwalipia ada ya masomo wafanyakazi wake watano (5), waliokuwepo vyuoni, Stashahada ya Manunuzi na Ugavi (2), Utunzaji wa Kumbukumbu (1), Uhifadhi wa Urithi wa Utamaduni (2) katika vyuo tofauti. Aidha, Idara imefanya sehemu ya malipo ya wafanyakazi wake wawili (2) waliohudhuria mafunzo ya muda mfupi nchini Kenya, kwa lengo la kuongeza ufanisi wa utendaji katika shughuli zao za kila siku.

- vii. Katika kuandaa mikutano pamoja kufuatilia shughuli za kazi ndani na nje ya nchi, Idara imemgharamia mtendaji wake safari ya kikazi nchini Oman kwa lengo la kuimarisha uhusiano wa Kiutamaduni baina ya nchi mbili.
 - viii. Idara katika kuweka mazingira bora ya Ofisi imefanya malipo ya ununuzi wa vitendea kazi kama vile, Kompyuta 1 na Printer 1 na mafuta ya dizeli, petroli, umeme, intanet. Aidha, Idara imewapatia stahiki za likizo wafanyakazi, muda wa ziada na malipo kwa walenzi.
- 92. Mheshimiwa Spika**, katika mwaka wa fedha 2014/2015, Idara iliidhinishiwa jumla ya **shilingi 603,973,000/=** kwa kazi za kawaida na **shilingi 150,000,000/=** kwa kazi za maendeleo. Hadi kufikia Aprili 2015 imefanikiwa kupata **shilingi 392,206,301/=** sawa na asilimia **65** kwa kazi za kawaida na **shilingi 41,754,270** sawa na asilimia **28** kwa kazi za maendeleo. Pia ilipangiwa kukusanya **shilingi 210,000,000/=** na kufanikiwa kukusanya **shilingi 66,103,359/=** sawa na asilimia **31** hadi kufikia Aprili 2015.

BARAZA LA KISWAHILI LA ZANZIBAR

- 93. Mheshimiwa Spika**, majukumu ya msingi ya Baraza la Kiswahili la Zanzibar ni kukuza, kushajiisha na kufuatilia matumizi na maendeleo ya Kiswahili ndani na nje ya Zanzibar. Katika mwaka wa fedha wa 2014/2015, Baraza hili lilipanga kutekeleza malengo yafuatayo:-
- i. Kuendeleza na kukuza matumizi ya Kiswahili fasaha kitaifa na kimataifa.
 - ii. Kuwa na mazingira mazuri ya kazi kwa kuipatia ofisi vitendea kazi na kuwapatia wafanyakazi fursa za masomo.

UTEKELEZAJI HALISI

- 94. Mheshimiwa Spika**, katika mwaka wa fedha wa 2014/2015, Baraza la Kiswahili limetekeleza malengo yafuatayo:-
- i. Katika kutoa taaluma juu ya matumizi sahihi na fasaha ya Kiswahili kupitia Vyombo vya Habari pamoja na kukitangaza Kiswahili kitaifa na kimataifa, Baraza limeandaa vipindi 18 vya “Kiswahili lugha yetu” vilivyorushwa kupitia ZBC TV, ZBC Redio, Hits FM na Redio Coconut FM vinavyosaidia kukuza na kuendeleza matumizi ya Kiswahili.
 - ii. Baraza limefanya kikao na wajumbe walioleta taarifa za kukusanya msamiati wa viumbe vya baharini na ule wenye mnasaba na mazingira ya baharini kwa lengo la kuandaa Kamusi la Majina ya Viumbe vya Baharini. Pia Baraza limefanya kikao kimoja cha wajumbe wa BAKIZA na malipo ya kitabu cha Kiswahili kwa wageni.
 - iii. Kuadhimisha Siku ya Kiswahili kwa kufanya mashindano ya vitendawili na hadithi kwa kuwashirikisha wanafunzi wa elimu ya msingi na kufanya kongamano katika kuadhimisha siku hiyo
 - iv. Kushiriki katika kikao cha Kamisheni ya Kiswahili Afrika Mashariki kilichofanyika Arusha na kikao cha Kamisheni ya Kiswahili ya Afrika Mashariki mjini Dar es Salaam.
 - v. Kuimarisha Ofisi kwa kuipatia vitendea kazi kama vifaa vya kuandikia, umeme, mafuta pamoja na matengenezo ya gari ili kurahisisha utendaji wa kazi za kila siku.
- 95. Mheshimiwa Spika**, katika mwaka wa fedha 2014/2015, Baraza la Kiswahili liliidhinishiwa jumla ya **shilingi 32,800,000/=** kwa matumizi ya kawaida na hadi kufikia April 2015 limefanikiwa kupata **shilingi 30,000,000** sawa na asilimia **91**. Baraza lilipangiwa kukusanya jumla ya **shilingi 40,000,000/=** na kufanikiwa kupata **shilingi 1,229,000/=** sawa na asilimia **3**.

BARAZA LA SANAA ZANZIBAR

- 96. Mheshimiwa Spika**, katika mwaka wa fedha wa 2014/2015, Baraza la Sanaa lilipanga kutekeleza malengo makuu mawili yafuatayo:-
- i. Kuwa na maendeleo ya sanaa na wasanii kwa kuwafanya wananchi kushiriki na kutekeleza shughuli za sanaa kwa maendeleo ya kiuchumi na kijamii.
 - ii. Kuimarisha mazingira ya kazi yatakayoweza Baraza kufanya kazi zake kwa ubora na ufanisi zaidi.

UTEKELEZAJI HALISI

- 97. Mheshimiwa Spika**, katika mwaka wa fedha wa 2014/2015, Baraza la Sanaa limefanikiwa kutekeleza malengo yake kama yafuatavyo:-
- i. Katika kuwashajiisha wasanii, kuziendeleza kazi zao ili kuyatumia masoko yaliopo na kujiongezea mapato, Baraza liliwakutanisha wasanii wa vikundi 3 vya sanaa za kazi za mikono katika wilaya 4 za Zanzibar zikiwemo Wilaya Kusini – Jambiani, Kaskazini A - Mkwajuni, Wilaya ya Kaskazini B – Bumbwini na Wilaya ya Kati – Kidimni kujadili maendeleo ya kazi zao.
 - ii. Baraza lilifanya kikao na Wajumbe wa Baraza hilo kwa lengo la kuanzisha Sheria mpya ya Baraza la Sanaa na Sensa ya Filamu na Utamaduni, Sheria ambayo ishakamilika na tayari inafanya kazi kwa sasa. Aidha, katika kukuza uhusiano na mashirikiano baina ya BASAZA na BASATA, Baraza limeshiriki katika mashindano ya ushairi wa Ibrahim Hussein yaliyofanyika Dar es Salaam.
 - iii. Katika kuimarisha Ofisi na vitendea kazi Baraza limelipia huduma za umeme, maji, mafuta ya petroli na dizeli, vifaa vya kuandikia na vifaa vya usafi. Aidha, Baraza

limeendelea kugharamia masomo kwa mfanyakazi mmoja (1) anayesoma Stashahada ya Ukatibu Muhtasi pamoja na kulipa stahiki za likizo na posho la kukaimu kwa wafanyakazi wake.

- 98. Mheshimiwa Spika**, katika mwaka wa fedha 2014/2015, Baraza la Sanaa liliidhiniwa jumla ya **shilingi 15,800,000/=** kwa Matumizi mengineyo na hadi kufikia April 2015 imefanikiwa kupata **shilingi 14,000,000/=** sawa na asilimia **89**. Baraza lilipangiwa kukusanya jumla ya **shilingi 10,000,000/=** na kufanikiwa kupata **shilingi 4,970,000/=** sawa na asilimia **50**.

BODI YA SENA YA FILAMU NA SANAA ZA MAONESHU

- 99. Mheshimiwa Spika**, katika mwaka wa fedha wa 2014/2015, Bodi hii imepanga kutekeleza malengo makuu mawili nayo ni:-
- i. Kuwa na kazi za sanaa zilizo bora zenye kuzingatia Mila, Silka na Utamaduni wa Mzanzibari.
 - ii. Kuwa na mazingira bora ya kutendea kazi kwa kuwajengea uwezo wafanyakazi na kuipatia Ofisi vitendea kazi.

UTEKELEZAJI HALISI

- 100. Mheshimiwa Spika**, katika mwaka wa fedha wa 2014/2015, Bodi ya Sena ya Filamu na Sanaa za Maonesho limefanikiwa kutekeleza malengo yake kama yafuatavyo:-
- i. Katika kukagua filamu na sanaa zinazooneshwa hadharani ili kuhakikisha zinaendana na Maadili ya Kizanzibari, jumla ya filamu 254 zimekaguliwa kati ya

hizo filamu 180 kutoka ZIFF ambapo kwa ujumla wake filamu 14 kati ya hizo zimekataliwa, 12 zimefanyiwa marekebisho na 183 zimekubaliwa kuoneshwa hadharani. Aidha, Bodi imefanya ukaguzi wa kazi za maigizo 15 kati ya hizo tano (5) zimekubaliwa na mbili (2) zimekataliwa kuoneshwa kutokana na kutoendana na maadili ya Mzanzibari.

- ii. Baraza katika kutoa taaluma jinsi ya utayarishaji wa kazi zinazoendana na Milka, Silka na Utamaduni wa Kizanzibari, Bodi imefanya vikao viwili (2) na Jumuiya ya Wapiga Picha pamoja na kuandaa Semina kwa wasanii thalathini (30) wa filamu na maigizo kwa lengo la kuwajengea uelewa katika kazi zao.
- iii. Katika kuweka mazingira bora ya Ofisi, Bodi imeghramia upatikanaji wa vitendea kazi kama vile, maji, umeme, huduma za mawasiliano na mafuta ya dizeli na petroli. Aidha, Bodi ilimlipia mafunzo mfanyakazi mmoja (1) katika fani ya Katibu Muhtasi.

101. Mheshimiwa Spika, katika mwaka wa fedha 2014/2015, Bodi ya Sensa ya Filamu na Sanaa za Maonesho liliidhinishiwa jumla ya **shilingi 15,500,000/=** kwa kazi za kawaida na hadi kufikia April 2015 imefanikiwa kupata **shilingi 14,500,000/=** sawa na asilimia **94**.

BARAZA LA TAIFA LA MICHEZO:

102. Mheshimiwa Spika, majukumu ya msingi ya Baraza la Taifa la Michezo Zanzibar ni kusimamia maendeleo ya michezo yote iliyosajiliwa. Katika mwaka wa fedha wa 2014/2015, Baraza hili limepanga kutekeleza malengo yafuatayo:

- i. Kuwa na mazingira bora ya shughuli za maendeleo ya michezo
- ii. Kuweka mazingira mazuri ya kazi

UTEKELEZAJI HALISI

103. Mheshimiwa Spika, katika mwaka wa fedha wa 2014/2015, Baraza la Taifa la Michezo limefanikiwa kutekeleza malengo yafuatayo:-

- i. Katika kushajiisha na kuhamasisha mashindano ya vijana na watoto chini ya umri wa miaka 19, Baraza limeitayarisha timu ya Taifa ya vijana ya Zanzibar kwa ajili ya kushiriki mashindano ya Challenge ya Mpira wa Mikono (ZAHA) nchini Uganda na mashindano ya Ligi Kuu ya Zanzibar.
- ii. Baraza limefanikisha kuanda mashindano ya michezo katika ligi tofauti ambazo ni ligi ya mpira wa pete, ligi ya mpira wa wavu, mbingo za basketi, mpira wa meza, mpira wa vinyoya na mchezo wa judo. Aidha, Baraza limeratibu Bonanza la mazoezi ya viungo kwa ajili ya kushajiisha wananchi kufanya mazoezi ili kudumisha na kuimarisha afya zao.
- iii. Katika kusaidia shughuli za maendeleo ya michezo kwa watu wenye ulemavu, Baraza limewawezesha viongozi watatu wa chama cha viziwi (CHAMIVIZA) kushiriki kikao Dar - es - Salaam kujadili ushiriki wa Tanzania katika mashindano ya kimataifa yatakayofanyika nchini Ivory Coast. Aidha, wachezaji wenye ulemavu wa viungo wamesaidiwa kushiriki mashindano ya kutafuta viwango vya kimataifa yaliyofanyika Dar – es – Salaam
- iv. Kufanya mapitio ya katiba za vyama 4 vya michezo. Baraza limegharamia mkutano mkuu wa chama cha mpira wa miguu (ZFA) kwa ajili ya kupitisha katiba yao, pia Baraza limegharamia mkutano mkuu wa washirika wa michezo kwa ajili ya kupata wajumbe wapya wa BTMZ.
- v. Katika kuwaongezea ujuzi na maarifa watendaji wake, Baraza limewaghamia wafanyakazi wake wawili (2) katika ngazi ya Diploma (ICT and Account) katika Chuo cha Maendeleo ya Utalii na ngazi ya Diploma ya Ukatibu Muhtasi.

vi. Aidha, Baraza limenunua vifaa vya ofisi, mafuta pamoja na kuipatia ofisi huduma ya intanet na simu kwa lengo la kuimarisha utendaji kazi wa kila siku.

104. Mheshimiwa Spika, katika mwaka wa fedha 2014/2015, Baraza liliidhinishiwa jumla ya **shilingi 70,000,000/=** kwa kazi za kawaida na hadi kufikia April 2015 imefanikiwa kupata **shilingi 69,319,448/=** sawa na asilimia **99**.

KUWASILISHA BAJETI YA MFUMO WA PROGRAMU (PROGRAM BASED BUDGET - PBB) KWA MWAKA WA FEDHA 2015/2016.

- 105. Mheshimiwa Spika**, katika mwaka huu wa fedha 2015/2016 Serikali inaendelea kufanya mageuzi ya bajeti ikiwa ni sehemu ya mageuzi ya utawala na udhibiti wa fedha za umma. Mageuzi hayo ni kutoka mfumo wa bajeti wa sasa unaotumia vifungu (line item) kwenda katika mfumo unaotumia programu (PBB). Kama ilivyoelezwa katika matoleo mbali mbali ya Serikali, mageuzi ya bajeti inayozingatia matokeo itapelekea ufanisi katika kutatua changamoto nyingi zinazoikabili Serikali kwa sasa ambapo, mfumo huo unategemewa kuleta uwiano mzuri wa Mipango ya Taifa katika bajeti pamoja na kuweka uwazi na kuongeza ufanisi katika utoaji wa huduma kwa jamii.
- 106. Mheshimiwa Spika**, katika mwaka wa fedha 2015/2016 Wizara ya Habari, Utamaduni, Utalii na Michezo imepanga kutekeleza programu kuu tano (5) nazo ni:-
1. Programu ya Maendeleo ya Habari na Utangazaji.
 2. Programu ya Maendeleo ya Utamaduni, Utalii na Michezo.
 3. Programu ya Utangazaji na Uhamasishaji wa Utalii
 4. Programu ya Kuratibu na Kusimamia Maendeleo ya Utalii.

5. Programu ya Uendeshaji na Mipango katika Sekta ya Habari, Utamaduni, Utalii na Michezo

107. Mheshimiwa Spika, Wizara itatumia jumla ya **shilingi 13,052,200,000/=** kwa ajili ya kutekeleza programu hizo tano.

Programu ya 1: Maendeleo ya Habari na Utangazaji.

108. Mheshimiwa Spika, Programu hii ina jukumu la kuhakikisha kuwa na jamii iliyoimarika katika maendeleo ya kiuchumi, kijamii na kisiasa kupitia habari. Aidha, matokeo ya muda mrefu katika programu hii ni wananchi kupata na kutumia habari zenye kiwango bora. Programu hii imepangiwa jumla ya **shilingi 3,841,853,000/=** na imepangiwa kusimamia programu ndogo mbili:-

- Upatikanaji na Usambazaji wa Habari.
- Usimamizi wa Vyombo vya Habari na Utangazaji.

109. Mheshimiwa Spika, katika Programu ndogo ya upatikanaji na usambazaji wa habari inatekelezwa na Taasisi na Idara tofauti nazo ni, Shirika la Utangazaji Zanzibar (ZBC), Idara ya Habari Maelezo, Shirika la Magazeti, Chuo cha Uandishi wa Habari na Kampuni ya Uunganishaji Maudhui (ZMUX), jukumu la msingi katika Programu ndogo hii ni kuarifu, kuelimisha na kuburudisha jamii, kuratibu uchapishaji wa magazeti ya Serikali ya Mapinduzi Zanzibar na kutoa mafunzo ya taaluma ya uandishi wa habari na mawasiliano. Huduma ambazo zinatarajiwa kutolewa ni urushaji wa vipindi kupitia TV/Redio, utoaji wa taarifa picha, makala, filamu na sinema, utoaji wa magazeti, utoaji wa mafunzo ya habari na mawasiliano na usambazaji wa maudhui ya utangazaji.

110. **Mheshimiwa Spika**, ili programu ndogo hii iweze kutekelezwa katika mwaka huu wa fedha 2015/2016 naliomba Baraza lako Tukufu kuidhinisha jumla ya **shilingi 3,601,853,000/=** kwa kazi za kawaida na makusanyo ya **Shilingi 1,178,000,000/=**.
111. **Mheshimiwa Spika**, programu ndogo ya pili ni usimamizi wa vyombo vya habari na utangazaji ambayo inatekelezwa na Taasisi na Idara zifuatazo: Idara ya Habari Maelezo na Tume ya Utangazaji Zanzibar na jukumu la msingi katika programu ndogo hii ni kusimamia vyombo vya utangazaji vya Serikali na vya binafsi vinavyoanzishwa nchini ili kwenda sambamba na Sheria ya Habari na Utangazaji. Huduma ambayo inayotarajiwa kutolewa ni udhibiti na usimamizi wa shughuli za habari na utangazaji kupitia Sera na Sheria za Habari na Utangazaji.
112. **Mheshimiwa Spika**, Ili programu ndogo hii iweze kutekelezwa katika mwaka huu wa fedha 2015/2016, naliomba Baraza lako Tukufu kuidhinisha jumla ya **shilingi 240,000,000/=** kwa kazi za kawaida na makusanyo ya **shilingi 65,000,000/=**

Programu ya 2: Maendeleo ya Utamaduni, Utalii na Michezo.

113. **Mheshimiwa Spika**, Programu hii ina jukumu la kuhakikisha kuwa Utamaduni wa Zanzibar unawaendeleza wasanii kiuchumi na kupunguza umasikini pamoja na kuwa na rasilimali watu yenye ujuzi na ustadi wa kukuza utalii nchini na kuifanya Michezo kuwa ni sehemu ya kujenga afya na ajira kwa jamii. Aidha matokeo ya muda mrefu ya programu hii ni kuwepo kwa soko la kazi za sanaa, uhifadhi wa utamaduni, kukuza utalii kupitia rasilimali watu yenye ujuzi na ustadi na kutoa ajira kwa jamii kupitia michezo. Programu hii imepangiwa jumla ya **shilingi 2,955,069,000/=** na itakuwa na programu ndogo mbili.

- Uimarishaji wa Utamaduni na Maeneo ya Kihistoria.

- Uendelezaji wa Rasilimali watu katika Utalii na Ukuzaji wa Michezo.

114. Mheshimiwa Spika, Programu ndogo ya uimarishaji wa utamaduni na maeneo ya kihistoria inatekelezwa na Taasisi na Idara zifuatazo: Kamisheni ya Utamaduni na Michezo, Baraza la Sanaa na Sensa ya Filamu na Utamaduni, Baraza la Kiswahili, na Idara ya Makumbusho na Mambo ya Kale, jukumu la msingi katika programu hii ndogo ni kusimamia, kuratibu, kuimarisha, kuendeleza na kudumisha shughuli zote za Utamaduni Zanzibar. Huduma ambazo zinatarajiwa kutolewa ni uendelezaji na ukuzaji wa shughuli za utamaduni kwa wananchi, kurikodi kazi za sanaa kupitia studio ya filamu na muziki, uratibu wa kazi za sanaa na wasanii, ukaguzi wa filamu na sanaa za maonesho, utoaji wa elimu kuhusu matumizi fasaha ya kiswahili, uhifadhi na uendelezaji wa maeneo ya kihistoria, uelimishaji na ushirikishaji wa jamii katika uhifadhi wa maeneo ya kihistoria na urithi wa utamaduni.

115. Mheshimiwa Spika, Ili programu ndogo hii iweze kutekelezwa katika mwaka huu wa fedha 2015/2016 naliomba Baraza lako Tukufu kuidhinisha jumla ya **shilingi 1,585,349,000/=** kwa kazi za kawaida na makusanyo ya **shilingi 290,812,000/=**.

116. Mheshimiwa Spika, Programu ndogo ya uendelezaji wa utalii na ukuzaji wa michezo inatekelezwa na Taasisi na Idara zifuatazo, Chuo cha Maendeleo ya Utalii, Kamisheni ya Utamaduni na Michezo na Baraza la Taifa la Michezo (BTMZ), jukumu la msingi katika programu ndogo hii ni kutoa taaluma ya Utalii itakayoweza kuiujiunga rasilimali watu wenye ujuzi, utaalamu na stadi zinazohitajika na kukubalika katika viwango vya kimataifa pamoja na kusimamia maendeleo ya michezo yote iliyosajiliwa nchini. Huduma ambazo zinatarajiwa kutolewa ni utoaji wa mafunzo ya Utalii, ukarimu na ujasiriamali, uratibu na uendelezaji wa shughuli za michezo,

uendelezaji wa miundombinu ya michezo na usimamizi wa shughuli za vyama vya michezo kupitia Sheria ya Baraza la Taifa la Michezo (BTMZ).

117. **Mheshimiwa Spika**, ili programu ndogo hii iweze kufanya kazi zake katika mwaka huu wa fedha 2015/2016 naliomba Baraza lako Tukufu kuidhinisha jumla ya **shilingi 889,720,000/=** kwa kazi za kawaida na **shilingi 480, 000,000/=** kwa mradi wa maendeleo na makusanyo ya **shilingi 454,000,000/=**.

Programu ya 3: Utangazaji na Uhamasishaji wa Utalii

118. **Mheshimiwa Spika**, Programu hii inayotekelezwa na Kamisheni ya Utalii kupitia Idara ya Masoko yenye jukumu la kupanga mikakati na kuitangaza Zanzibar kiutalii ndani na nje ya nchi ili kuleta tija kwa maslahi ya Taifa.
119. **Mheshimiwa Spika**, Lengo kuu la programu hii ni kuongeza tija ya sekta ya Utalii kwa kuongeza ajira kwa jamii, idadi ya watalii na thamani yao. Aidha matokeo ya muda mrefu katika programu hii ni kuifanya Zanzibar kuwa kituo bora cha Utalii chenye kukidhi mahitaji ya jamii na watalii. Huduma inayotarajiwa kutolewa ni kuitangaza Zanzibar ndani na nje ya nchi.
120. **Mheshimiwa Spika**, ili programu hii iweze kutekelezwa kwa ufanisi katika mwaka huu wa fedha 2015/2016 naliomba Baraza lako Tukufu kuidhinisha jumla ya **shilingi 304,500,000/=** kwa kazi za kawaida, na makusanyo ya **shilingi 1,656,951,000/=**.

Programu ya 4: Kuratibu na Kusimamia Maendeleo ya Utalii.

- 121. Mheshimiwa Spika,** Programu hii inayotekelezwa na Kamisheni ya Utalii kupitia Idara ya Mipango na Sera, yenye jukumu la kuratibu na uendelezaji wa Utalii pamoja na kuwajenga uwezo na mazingira mazuri ya kazi wafanyakazi wa Kamisheni.
- 122. Mheshimiwa Spika,** Lengo kuu la programu hii ni kuwa na mazingira na rasilimali watu bora katika uandaaji, utekelezaji na usimamizi wa sera na mipango ya utalii. Aidha, matokeo ya muda mrefu katika programu hii ni kuwepo kwa Utalii endelevu na wenye kuhimili ushindani. Huduma ambazo zinazotarajiwa kutolewa ni uratibu na uendelezaji wa utalii na kujenga uwezo na mazingira mazuri ya kazi kwa wafanyakazi
- 123. Mheshimiwa Spika,** ili programu hii iweze kutekelezwa kwa ufanisi katika mwaka huu wa fedha 2015/2016 naliomba Baraza lako Tukufu kuidhinisha jumla ya **shilingi 921, 400,000/=** kwa kazi za kawaida.

Programu ya 5: Uendeshaji na Mipango katika Sekta ya Habari, Utamaduni, Utalii na Michezo.

- 124. Mheshimiwa Spika,** Programu hii ina jukumu la kusimamia na kuratibu mipango mikuu, Sera na tafiti pamoja na usimamizi na uendeshaji mzuri wa rasilimali watu katika Wizara. Aidha matokeo ya muda mrefu wa programu hii ni kuwepo kwa usimamizi bora wa mipango na uendeshaji wa rasilimali watu katika Wizara. Programu hii imepangiwa jumla ya **shilingi 5,029,378,000/=** na itasimamia programu ndogo tatu.
- Utawala na Uendeshaji katika Sekta za Habari, Utamaduni, Utalii na Michezo.
 - Kuratibu na Kusimamia Mipango Mikuu ya Wizara.
 - Kuratibu na Kusimamia Utawala, Uendeshaji na Mipango ya Ofisi Kuu Pemba.

- 125. Mheshimiwa Spika,** Programu ndogo ya utawala na uendeshaji katika Sekta za Habari, Utamaduni, Utalii na Michezo itatekelezwa na Idara ya Uendeshaji na Utumishi ambayo ina jukumu la kusimamia shughuli zote za utawala, utumishi, maendeleo, wajibu na maslahi ya wafanyakazi wa Wizara.
- 126. Mheshimiwa Spika,** lengo kuu la programu ndogo hii ni usimamizi na uendeshaji mzuri wa rasilimali watu wa Wizara. Huduma ambazo zinazotarajiwa kutolewa ni kujenga uwezo na mazingira mazuri ya kazi kwa wafanyakazi na utayarishaji wa ripoti za fedha na ukaguzi.
- 127. Mheshimiwa Spika,** ili programu ndogo hii iweze kutekelezwa kwa ufanisi katika mwaka huu wa fedha 2015/2016 naliomba Baraza lako Tukufu kuidhinisha jumla ya **shilingi 1,370,153,000/=** kwa kazi za kawaida.
- 128. Mheshimiwa Spika,** Programu ndogo ya kuratibu na kusimamia mipango mikuu ya Wizara ambayo inatekelezwa na Idara ya Mipango, Sera na Utafiti yenye jukumu la kupanga, kutayarisha, kuratibu, kufuatilia na kutathmini mipango, Sera, tafiti na miradi ya maendeleo kwa Wizara.
- 129. Mheshimiwa Spika,** lengo kuu la programu ndogo hii ni kusimamia na kuratibu mipango mikuu, Sera na tafiti za Wizara. Huduma ambazo zinatarajiwa kutolewa ni uratibu wa sera na tafiti, kuratibu, kuandaa na kuwasilisha bajeti na kuratibu mipango na miradi ya maendeleo.
- 130. Mheshimiwa Spika,** ili programu ndogo hii iweze kutekelezwa kwa ufanisi katika mwaka huu wa fedha 2015/2016 naliomba Baraza lako Tukufu kuidhinisha jumla ya

shilingi 120,305,000/= kwa kazi za kawaida na **shilingi 2,500,000,000/=** Kwa utekelezaji wa programu ya Maabara ya Utalii.

- 131. Mheshimiwa Spika,** Programu ndogo ya kuratibu na kusimamia utawala, uendeshaji na mipango ya Ofisi Kuu-Pemba, ambayo inatekelezwa na Ofisi Kuu Pemba, ina jukumu la kuratibu na kusimamia utekelezaji wa shughuli zote za Wizara Pemba. Programu ndogo hii ni kiunganishi katika kuhakikisha majukumu, malengo na shughuli zote za Wizara zilizopangwa zinatekelezwa kwa ufanisi kwa upande wa Pemba.
- 132. Mheshimiwa Spika,** lengo kuu la programu ndogo hii ni kusimamia na kuratibu shughuli za Utawala, Uendeshaji na Mipango Mkuu ya Wizara katika Ofisi Kuu-Pemba. Huduma ambazo zinatarajiwa kutolewa ni uratibu wa será, tafiti na mipango mikuu Wizara-Pemba, kuratibu miradi ya maendeleo na kujenga uwezo na mazingira mazuri ya kazi kwa wafanyakazi.
- 133. Mheshimiwa Spika,** ili programu ndogo hii iweze kutekelezwa kwa ufanisi katika mwaka huu wa fedha 2015/2016 naliomba Baraza lako Tukufu kuidhinisha jumla ya **shilingi 1,038, 920,000/=** kwa kazi za kawaida.

SHUKRANI

- 134. Mheshimiwa Spika,** kabla ya kumaliza hotuba yangu naomba kuwashukuru wote waliochangia katika kutayarisha hotuba hii. Shukurani maalumu ziwaendee Mhe. Naibu Waziri Bihindi Hamad Khamis, Katibu Mkuu Dk. Ali Saleh Mwinyikai, Manaibu Katibu Wakuu Nd. Issa Mlingoti na Dk. Juma Yakuti, Makatibu Watendaji wa Kamisheni ya Utalii na Tume ya Utangazaji, Afisa Mdamini Pemba, Wakurugenzi,

Wakuu wengine wa Taasisi za Wizara na wasaidizi wao wote kwa kufanya kazi kwa juhudi, maarifa, uadilifu na umakini mkubwa. Kwa kweli wamekuwa wakinisaidia sana kutekeleza majukumu yangu. Pia nawashukuru Wenyeviti wa Mabaraza na Bodi mbali mbali kwa kusimamia vyema taasisi zetu na kunishauri kwa hekima na busara.

135. **Mheshimiwa Spika**, naomba kuwashukuru wafanyakazi, wanamichezo, wasanii, washirika wa utalii na wananchi wote wa Unguja na Pemba kwa michango yao katika kufanikisha shughuli za Wizara yangu.
136. **Mheshimiwa Spika**, nitakuwa mwizi wa fadhila kama sikuishukuru Wizara ya Fedha pamoja Tume ya Mipango kwa ushirikiano mkubwa waliotupa kwa mahitaji ya fedha na ushauri.
137. **Mheshimiwa Spika**, naomba uniruhusu nizishukuru nchi mbali mbali na Mashirika kadhaa ikiwemo Serikali ya Jamhuri ya Watu wa China, Serikali ya Misri, Japan, Serikali ya Ujerumani, Serikali ya Oman, UNESCO na Shirika la Utangazaji la Ujerumani (DW) tuliyoshirikiana nao katika utekelezaji wa majukumu ya Wizara yetu.
138. **Mheshimiwa Spika**, mwisho naomba kukushukuru wewe binafsi, pamoja na Waheshimiwa wajumbe wote wa Baraza lako kwa kunisikiliza kwa utulivu na umakini mkubwa. Aidha, naomba kuishukuru tena Kamati ya Mifugo, Habari, Uwezeshaji na Utalii kwa namna ambavyo muda wote imekuwa ikinisaidia katika kuiongoza Wizara hii.
139. **Mheshimiwa Spika**, naliomba sasa Baraza lako tukufu kujadili kwa kina matumizi jumla ya **shilingi 13,052,200,000/=**. Fedha hizo ni pamoja na miradi iliyoibuliwa kwenye Maabara ya Utalii (**Tourism Laboratory**). Kati ya hizo **shilingi 10,072,**

200,000/= kwa kazi za kawaida na **shilingi 480,000,000/=** kwa kazi za maendeleo. Pia naomba kuidhinishiwa jumla ya **shilingi 2,500,000,000/=** kwa utekelezaji wa Programu ya Utalii. Aidha, naliomba Baraza lako liidhinishhe makusanyo ya mapato ya **shilingi 2,050,763,000/=** kwa fedha zinazoingia katika Mfuko Mkuu wa Serikali. Pia makusanyo ya **shilingi 2,589,000,000/=** ambazo hukusanywa na taasisi zilizoruhusiwa kutumia makusanyo hayo kwa ajili ya uendeshaji wa shughuli za taasisi hizo.

140. Mheshimiwa Spika, kwa heshima kubwa nawaomba wajumbe wa Baraza lako wajadili, watushauri, watuelekeze na baadae watupitishie Bajeti hii ya Wizara ya Habari, Utamaduni, Utalii na Michezo.

141. Mheshimiwa Spika,

Naomba Kutoa Hoja

VIAMBATISHO

KIAMBATISHO NAMBA 1 9A FEDHA ZILIZOINGIZWA JULAI 2014 HADI APRIL 2015 KWA MATUMIZI YA KAWAIDA.

	IDARA	MAELEZO	FEDHA ZILIZOTENGWA 2014/2015	FEDHA ZILIZOPATIKANA HADI APRIL 2015	ASILIMIA
1	Afisi Kuu Pemba	Mishahara	416,141,000	355,143,650	85%
		Matumizi Mengineyo	928,172,000	859,000,000	93%
	JUMLA		1,344,313,000	1,214,143,650	90%
2	Idara ya Mipango, Sera na Utafiti	Mishahara	-	-	
		Matumizi Mengineyo	82,949,000	42,798,064	52%
	JUMLA		82,949,000	42,798,064	52%
3	Idara ya Uendeshaji na Utumishi	Mishahara	737,382,000	605,469,300	82%
		Matumizi Mengineyo	700,464,000	339,758,842	49%
	JUMLA		1,437,846,000	945,228,142	66%
4	Shirika la Utangazaji (ZBC)	Mishahara	1,239,290,000	1,026,763,352	83%
		Matumizi Mengineyo	315,000,000	165,000,000	52%
	JUMLA		1,554,290,000	1,191,763,352	77%
5	Idara ya Habari Maelezo	Mishahara	235,975,000	166,986,300	71%
		Matumizi Mengineyo	85,332,000	28,672,229	34%
	JUMLA		321,307,000	195,658,529	61%
6	Shirika la Magazeti ya Serikali	Mishahara	344,053,000	224,788,900	65%
		Matumizi Mengineyo	243,673,000	243,673,000	100%
	JUMLA		587,726,000	468,461,900	80%
7	Chuo cha Uandishi wa Habari	Mishahara	202,320,000	199,763,251	99%
		Matumizi Mengineyo	35,490,000	29,375,000	83%
	JUMLA		237,810,000	229,138,251	96%
8	Tume ya Utangazaji	Mishahara	146,499,000	131,649,399	90%
		Matumizi Mengineyo	50,000,000	44,700,000	89%
	JUMLA		196,499,000	176,349,399	90%
9	Chuo cha Maendeleo ya Utalii	Mishahara	370,029,000	259,809,001	70%
		Matumizi Mengineyo	44,000,000	29,320,000	67%
	JUMLA		414,029,000	289,129,001	70%
10	Kamisheni ya Utamaduni na Michezo	Mishahara	641,811,000	508,353,600	79%
		Matumizi Mengineyo	205,101,000	148,685,548	72%
	JUMLA		846,912,000	657,039,148	78%
11	Bodi ya Sensa	Mishahara	-	-	
		Matumizi Mengineyo	15,500,000	14,500,000	94%
	JUMLA		15,500,000	14,500,000	94%

12	Idara ya Makumbusho	Mishahara	430,791,000	353,778,300	82%
		Matumizi Mengineyo	154,282,000	37,255,371	24%
JUMLA			585,073,000	391,033,671	67%
13	Baraza la Kiswahili	Mishahara	-	-	
		Matumizi Mengineyo	32,800,000	30,000,000	91%
JUMLA			32,800,000	30,000,000	91%
14	Baraza la Sanaa	Mishahara	-	-	
		Matumizi Mengineyo	15,800,000	14,000,000	89%
JUMLA			15,800,000	14,000,000	89%
16	Baraza la Michezo	Mishahara	-	-	
		Matumizi Mengineyo	70,000,000	69,319,448	99%
JUMLA			70,000,000	69,319,448	99%
17	Shirika la Utangazaji Pemba	Mishahara	144,246,000	122,206,200	85%
		Matumizi Mengineyo	41,000,000	34,740,000	85%
JUMLA			185,246,000	156,946,200	85%
18	Idara ya Habari Maelezo Pemba	Mishahara	-	-	
		Matumizi Mengineyo	17,500,000	2,700,000	15%
JUMLA			17,500,000	2,700,000	15%
19	Idara ya Makumbusho Pemba	Mishahara	-	-	
		matumizi Mengineo	18,900,000	2,700,000	14%
JUMLA			18,900,000	2,700,000	14%
20	Kamisheni ya Utamaduni Pemba	Mishahara	-	-	
		Matumizi Mengineyo	17,500,000	2,600,000	15%
JUMLA			17,500,000	2,600,000	15%
21	Kamisheni ya Utalii	Mishahara	554,399,000	442,765,500	80%
		Matumizi Mengineyo	834,801,000	493,067,363	59%
JUMLA			1,389,200,000	935,832,863	67%
JUMLA KUU			9,371,200,000	7,029,341,618	75%

KIAMBATANISHO NO. 1B FEDHA ZILIZOINGIZWA JULAI 2014 HADI APRIL 2015 KWA KAZI ZA MAENDELEO

	MIRADI YA MAENDELEO	BAJETI	MATUMIZI HADI APRIL 2015	ASILIMIA
1	Uhifadhi wa Maeneo ya kihistoria na Mambo ya Kale.	150,000,000	41,754,270	28%
2	Mradi wa Maabara ya Utalii (Tourism Lab)	5,595,375,000	476,745,730	9%
3	Ujenzi wa vituo kutoa taarifa za Usalama za Utalii	250,000,000	80,000,000	32%
	JIMLA KUU	5,995,375,000	598,500,000	10%

KIAMBATANISHO NO. I C FEDHA ZILIZOKUSANYWA JULAI 2014 HADI APRIL 2015.

S/N	TAASISI	BAJETI YA REVENUE	MAPATO YALIYOKUSANYWA HADI APRIL 2015	ASILIMIA %
1	IDARA YA MAKUMBUSHO	210,000,000	66,103,359	31%
2	KAMISHENI YA UTAMADUNI	50,000,000	6,199,000	12%
3	TUME YA UTANGAZAJI	52,000,000	30,248,894	58%
4	IDARA YA HABARI MAELEZO	19,000,000	7,255,500	38%
5	KAMISHENI YA UTALII	1,340,000,000	1,427,291,516	107%
	GRAND TOTAL	1,671,000,000	1,537,098,269	92%

KIAMBATANISHO NO. 1 D FEDHA ZILIZOKUSANYWA NA TAASISI AMBAZO ZIMEPEWA UWEZO WA KUTUMIA MAKUSANYO YAKE KATIKA KIPINDI CHA JULAI 2014 HADI APRIL 2015.

S/NO.	TAASISI	FEDHA ZILIZOPANGWA KUKUSANYWA	FEDHA ZILIZOKUSANYWA	ASILIMIA %
1	Chuo cha Uandishi wa Habari	126,250,000	93,451,300	74%
2	Chuo cha Maendeleo ya Utalii	360,000,000	297,348,014	83%
3	Hoteli ya Bwawani	995,000,000	237,086,045	24%
4	Shirika la Magazeti ya Serikali	500,000,000	268,864,325	54%
5	Shirika la Utangazaji (ZBC)	300,000,000	277,415,538	92%
6	Kampuni ya Uunganishaji Maudhui (ZMUX)	140,000,000	72,272,000	52%
	Jumla	2,421,250,000	1,246,437,222	51%

KIAMBATISHO NAMBA 1 E FEDHA ZINAZOOMBWA JULAI 2015 HADI JUNE 2016.

	IDARA	MAELEZO	FEDHA ZILIZOTENGWA 2015/2016
1	Afisi Kuu Pemba	Mishahara	433,900,000
		Matumizi Mengineyo	605,020,000
	JUMLA		1,038,920,000
2	Idara ya Mipango, Sera na Utafiti	Mishahara	-
		Matumizi Mengineyo	120,305,000
	JUMLA		120,305,000
3	Idara ya Uendeshaji na Utumishi	Mishahara	756,000,000
		Matumizi Mengineyo	614,153,000
	JUMLA		1,370,153,000
4	Shirika la Utangazaji (ZBC)	Mishahara	1,245,000,000
		Matumizi Mengineyo	390,000,000
	JUMLA		1,635,000,000
5	Idara ya Habari Maelezo	Mishahara	210,900,000
		Matumizi Mengineyo	114,358,000
	JUMLA		325,258,000
6	Shirika la Magazeti ya Serikali	Mishahara	311,000,000
		Matumizi Mengineyo	249,610,000
	JUMLA		560,610,000
7	Chuo cha Uandishi wa Habari	Mishahara	270,000,000
		Matumizi Mengineyo	52,490,000
	JUMLA		322,490,000
8	Tume ya Utangazaji	Mishahara	165,000,000
		Matumizi Mengineyo	55,000,000
	JUMLA		220,000,000
9	Chuo cha Maendeleo ya Utalii	Mishahara	320,000,000
		Matumizi Mengineyo	49,000,000
	JUMLA		369,000,000
10	Kamisheni ya Utamaduni na Michezo	Mishahara	589,000,000
		Matumizi Mengineyo	460,601,000
	JUMLA		1,049,601,000
11	BASFU	Mishahara	56,000,000
		Matumizi Mengineyo	90,000,000
	JUMLA		146,000,000
12	Idara ya Makumbusho	Mishahara	431,900,000
		Matumizi Mengineyo	234,282,000
	JUMLA		666,182,000

13	Baraza la Kiswahili	Mishahara	-
		Matumizi Mengineyo	40,800,000
	JUMLA		40,800,000
14	Kampuni ya Uunganishaji Maudhui	Mishahara	120,000,000
		Matumizi Mengineyo	427,000,000
	JUMLA		547,000,000
16	Baraza la Michezo	Mishahara	-
		Matumizi Mengineyo	90,000,000
	JUMLA		90,000,000
17	Shirika la Utangazaji Pemba	Mishahara	160,000,000
		Matumizi Mengineyo	41,000,000
	JUMLA		201,000,000
18	Idara ya Habari Maelezo Pemba	Mishahara	-
		Matumizi Mengineyo	30,495,000
	JUMLA		30,495,000
19	Idara ya Makumbusho Pemba	Mishahara	-
		Matumizi Mengineyo	53,367,000
	JUMLA		53,367,000
20	Kamisheni ya Utamaduni Pemba	Mishahara	-
		Matumizi Mengineyo	60,119,000
	JUMLA		60,119,000
21	Kamisheni ya Utalii	Mishahara	594,300,000
		Matumizi Mengineyo	631,600,000
	JUMLA		1,225,900,000
	JUMLA KUU		10,072,200,000

**KIAMBATISHO NAMBA 2: WAFANYAKAZI WA WIZARA YA HABARI, UTAMADUNI, UTALII NA
MICHEZO AMBAO WAMEKWENDA MASOMONI KWA MWAKA 2014/2015**

	Jina Kamili	Jinsi	Taasisi	Fani	Kiwango	Muda	Chuo
1.	Mwan'dawa Ibrahim Othman	Mke	Uendeshaji na Utumishi	Utawala wa Umma	Shahada 2	Miaka 1	Tsinghua University
2.	Abdillah Haji Manzi	Mke	Uendeshaji na Utumishi	Ugavi na Ununuzi	Shahada 1	Miaka 3	Zanzibar University
3.	Wahida Ali Khatibu	Mke	Uendeshaji na Utumishi	Human Resource	Stashahada	Miaka 2	ICPS, Zanzibar
4.	Moh'd Haji Makame	Mume	Uendeshaji na Utumishi	Utunzaji wa Kumbukumbu	Cheti	Mwaka 1	ICPS, Zanzibar
5.	Ali Abdallah Salum	Mume	Mipango Sera na Utafiti	Network and Security	Shahada 2	Miaka 2	University of Bagamoyo
6.	Zaituni Mwalim Suleiman	Mke	Habari Maelezo	Teknolojia ya Habari na Uhasibu	Stashahada	Miaka 2	ICPS, Zanzibar
7.	Nassor Ameir Nassor	Mume	Hoteli ya Bwawani	Law	Shahada	Miaka 3	Bagamoyo University
8.	Asha Khamis Burhani	Mke	Hoteli ya Bwawani	Hospitality and Hotel Mgt	Stashahada	Miaka 2	ZIToD
9.	Is-hak Hassan Is-hak	Mume	Hoteli ya Bwawani	Hospitality and Hotel Mgt	Stashahada	Miaka 2	ZIToD
10	Khadija Khamis Abeid	Mke	Hoteli ya Bwawani	House Keeping	Cheti	Mwaka 1	ZIToD
11	Rahma Hamza Koa	Mke	Hoteli ya Bwawani	Food Preparation & Pastry	Cheti	Mwaka 1	ZIToD
13	Mwaka Khamis Haji	Mke	Hoteli ya Bwawani	Food Preparation & Pastry	Cheti	Mwaka 1	ZIToD
14	Yahya Khamis	Mume	Hoteli ya Bwawani	Food & Bevarage	Cheti	Mwaka 1	ZIToD
15	Salum Said Mkombo	Mume	Hoteli ya Bwawani	Front Office Operation	Cheti	Mwaka 1	ZIToD
16	Tatu Rajab Omar	Mke	Chuo cha M/Utalii	Mapishi	Stashahada	Miaka 2	National College of Tourism (NCT)
17	Hassan Hussein Abdalla	Mme	Chuo cha M/Utalii	Uongozi wa Hoteli na Utalii	Stashahada	Miaka 2	ZIToD
18	Issa Shaaban Moh'd	Mme	Chuo cha M/Utalii	Utafiti na Sera za Umma	Shahada ya pili	Miaka 2	Mzumbe
19	Maganga Msafiri Fungameza	Mme	Chuo cha M/Utalii	Logistics Management	Shahada ya Pili	Miaka 2	Chuo cha Uhasibu Arusha
20	Fatma Msanif Ali	Mke	WHUUM/ Pemba	HRM	Stashahada	Miaka 2	Dar College of Business Study
21	Issa Juma Issa	Mume	WHUUM/ Pemba	HRM	Stashahada	Miaka 2	Zanzibar College of Business Education
22	Salha A. Abdalla	Mke	WHUUM/ Pemba	Procurement and Supply	Stashahada	Miaka 2	Zanzibar College of Business Education

23	Khadija Ali Juma	Mke	WHUUM/ Pemba	Human R.Management	Stashahada	Miaka 2	Dar College of Busines Studies
24	Khamis Ali Juma	Mme	WHUUM/ Pemba	Tourism Management	Shahada ya 1	Miaka 3	SUZA
25	Hamzia Khamis Khalfan	Mke	WHUUM/ Pemba	Human R.Management	Stashahada	Miaka 2	Dar College of Busines Studies
26	Mwajuma Hija Kipenda	Mke	WHUUM/ Pemba	Human R.Management	Stashahada	Miaka 2	Dar College of Busines Studies
27	Zaituni Mwalim Suleiman	Mke	Idara ya Habari Maelezo	Record Management	Stashahada	Miaka 2	ICPS
28	Hassan Ameri Vuai	Mme	Kamisheni ya Utalii	Uongozi wa Biashara	Shahada 2	Miaka 2	Tunguu
29	Aviwa Issa Makame	Mke	Kamisheni ya Utalii	Sheria	Shahada 2	Miaka 2	Tunguu
30	Ali Jaku Ali	Mme	Kamisheni ya Utalii	Uongozi wa Utalii	Shahada 2	Miaka 2	Tunguu
31	Khalfan Mohammed Ali	Me	Kamisheni ya Utalii	Uongozi wa Utalii	Shahada 1	Miaka 3	Sokoine Mororgoro
32	Mwanaidi Moh'd Ali	Mke	Kamisheni ya Utalii	Uongozi	Shahada 1	Miaka 3	Chuo Kikuu Huria
33	Sharifa Mzee Rajab	Mke	Kamisheni ya Utalii	Uhasibu	Stashahada	Miaka 2	Chuo cha KIU
34	Hamad Amin Ali	Mme	Kamisheni ya Utalii	Uongozi	Shahada1	Miaka 3	Chuo cha KIU
35	Rifai	Mme	Kamisheni ya Utalii	Utalii	Shahada 1	Miaka 3	Sokoine Morogoro
36	Hassan Hannas	Mume	Kamisheni ya Utalii	Utalii	Shahada 1	Miaka 3	Sokoine Morogoro
37	Asha Haji Khamis	Mke	Kamisheni ya Utalii	Utalii	Stashahada	Miaka 2	Chuo cha Azania
38	Khadija Haji Mussa	Mke	Kamisheni ya Utalii.	IT	Stashahada	Miaka 2	ICPS
39	Mvita Maridadi	Mke	Kamisheni ya Utalii	IT	Stashahada	Miaka 2	ICPS
40	Kei Moh'd Abdalla	Mke	Idara ya Makumbusho na Mambo ya Kale	Tourism Management &Marketing	Shahada ya 1	Miaka 3	SUZA
41	Ibrahim Ali Sharif	Mme	Idara ya Makumbusho na Mambo ya Kale	Tourism Management &Marketing	Shahada ya 1	Miaka 3	SUZA
42	Zuhura Ali Juma	Mke	Idara ya Makumbusho na Mambo ya Kale	Tourism Management &Marketing	Shahada ya 1	Miaka 3	SUZA
43	Faida Ramadhan Senga	Mke	Idara ya Makumbusho na Mambo ya Kale	Tourism Management &Marketing	Shahada ya 1	Miaka 3	SUZA
44	Halima Juma Omar	Mke	Idara ya Makumbusho na Mambo ya Kale	Project Planning &Management	Shahada ya 2	Miaka 2	Kabale Uganda
45	Amour Salim Said	Mme	Kamisheni ya U/Michezo BAKIZA	Fasihi ya Kiswahili	Shahada 2	Miaka 2	Chuo kikuu cha Dodoma

46	Mwanaidi Fundi Ameer	Mke	Kamisheni ya U/Michezo BAKIZA	Record Management	Stashahada	Miaka 2	IPA
47	Hawa Ibrahim Saburi	Mke	Kamisheni ya U/Michezo BAKIZA	ICT with Account	Stashahada	Miaka 2	ZIToD
48	Jamhuri Ameer Simai	Mme	Shirika la Magazeti ya Serikali	Udereva	Stashahada	Mwaka 1	Nationa Institute Transport
49	Mwanaiman Rashid Ismail	Mke	Shirika la Magazeti ya Serikali	Bessiness Information Technology	Stashahada	Miaka 2	IPA
50	Hamida Daudi Khalid	Mke	Chuo cha Uandishi wa Habari	Cultural Management and Tourism	Stashahada	Miaka 2	SUZA
51	Rukia Abdulsalam	Mke	Chuo cha Uandishi wa Habari	Uhasibu	Shahada 2	Miaka 2	Mzumbe University
52	Nangi Abel Mwampaja	Mke	Chuo cha Uandishi wa Habari	Uandishi wa Habari	Shahada 1	Miaka 3	Uganda Pentecostal University
53	Haji Khatibu Haji	Mum	ZBC	Rasimali Watu	Shahada 1	Miaka 3	KIU University
54	Fatma Masururu Saadat	Mke	ZBC	Teknolojia ya Habari	Shahada 1	Miaka 3	Open University Dsm
55	Ashura Ali Omar	Mke	ZBC	Uongozi wa Biashara	Shahada 1	Miaka 3	Open University Zanzibar
56	Haji Khatibu Haji	Mum	ZBC	Rasimali Watu	Shahada 1	Miaka 3	KIU University
57	Fatma Masururu Saadat	Mke	ZBC	Teknolojia ya Habari	Shahada 1	Miaka 3	Open University DSM
58	Adam Suleiman Makame		ZBC	Teknolojia ya Habari	Shahada 1	Miaka 3	SUZA
59	Fatma Abdalla Omar	Mke	ZBC	Computer	Stashahada	Miaka 2	SUZA
60	Mwanaidi Pandu	Mke	ZBC	Computer	Stashahada	Miaka 2	SUZA
61	Hamida Daudi Khalid	Mke	Chuo cha Uandishi wa Habari	Cultural Management and Tourism	Stashahada	Miaka 2	SUZA
62	Rukia Abdulsalam	Mke	Chuo cha Uandishi wa Habari	Uhasibu	Shahada 2	Miaka 2	Mzumbe University
63	Nangi Abel Mwampaja	Mke	Chuo cha Uandishi wa Habari	Uandishi wa Habari	Shahada 1	Miaka 3	Uganda Pentecostal University

KIAMBATISHO NA 3: KAZI ZA SANAA ZILIZOKAGULIWA KWA MWAKA WA FEDHA 2014-2015

S/NO	AINA YA KAZI ZILIZO KAGULIWA	ZILIZOKUBALIWA	ZILIZO KATALIWA	ZILIZOREKE BISHWA	JUMLA
1.	Filamu kutoka nje	297	3	-	300
2.	Filamu za ndani	49	4	22	75
3.	Mashairi	9	1	2	12
4.	Rasimu za michezo ya maigizo (Script)	8	-	2	8
5.	Ngojera	8	1	2	9
	JUMLA KUU	371	9	28	404

KIAMBATISHO NAMBA 4: MASHINDANO MBALI MBALI AMBAYO TIMU ZA ZANZIBAR ZILISHIRIKI.

S/ NO.	CHAMA	MASHINDANO	PAHALA	MAELEZO
1.	Chama cha Netiboli	Mashindano ya kluba bingwa ya Afrika Mashariki ya mchezo wa Netiboli	Zanzibar, Machi, 2015	Timu ya Polisi ilipata ushindi wa kwanza, JKU mshindi wa pili na KVZ mshindi wa tatu kwa upande wa wanaume.
		Mashindano ya ligi kuu ya Zanzibar	Zanzibar, Novemba, 2014	Vilabu mbali mbali vilishiriki
2.	Chama cha Mchezo wa Kuogelea	Mashindano ya kluba bingwa ya Jamhuri ya Muungano wa Tanzania	Dar-es-salaam, Machi, 2015	Timu ya KMKM ilipata medali 2 za shaba, na 2 za Fedha
		Mashindano ya uteuzi wa timu ya Taifa ya kuogelea ya Tanzania	Dar es salaam, Machi, 2015	Timu ya Taifa yenye sura ya Muungano imeundwa
		Master Swimming Competition	Dar-es-salaam, Aprili, 2015	Timu ya KMKM ilipata medali 7 za dhahabu, medali 2 za shaba, na 4 za Fedha
3.	Chama cha Mpira wa Wavu	Mashindano ya Tanzania ya Mpira wa Wavu wa Ufukweni (Beach Volleyball)	Dar-es-salaam, Januari, 2015	Mshindi wa kwanza na mshindi wa tatu.

		Mashindano ya Mpira wa Wavu wa Ufukweni ya Afrika Mashariki na kati (Beach Volleyball)	Dar-es-salaam, Febuari, 2015	Timu ya Zanzibar ilitolewa nusu fainali
		Kombe la Mapinduzi	Zanzibar, Januari, 2015	Timu ya Umiseta ilipata mshindi wa kwanza
		Mashindano ya ligi kuu ya Zanzibar	Pemba, Novemba, 2015	Chuoni walipata mshindi wa kwanza kwa wanaume na Wete stars kwa wanawake
4.	Special Olympic of Zanzibar (SOZ)	Mashindano ya kitaifa ya Riadha na Mpira wa Miguu	Kibaha, April, 2014	Mshindi wa kwanza kwa upande wa mpira wa miguu na Kwa upande wa Riadha walipata medali 9 za dhahabu na 5 za silva
5.	Chama cha Mpira wa Vikapu	Mashindano ya Karume Cup	Zanzibar Novemba, 2015	Vilabu mbali mbali vilishiriki
		Mashindano ya Vijana chini ya umri wa miaka 20, 15 na 12	Zanzibar, Machi, 2015	Vilabu mbali mbali vya vijana vilishiriki
6.	Chama cha JUDO	Mashindano ya Klabu Bingwa ya Afrika Mashariki	Moshi, Febuari, 2015	Zanzibar ilipata mshindi wa pili kwa kupata Medali 2 za dhahabu, 1 Silva na 3 shaba.
		Mashindano ya 13 ya "Zanzibar Budokan JUDO CUP"	Zanzibar, Disemba, 2014	Vilabu 9 vilishiriki
7.	Chama cha Riadha	Mashindano ya Klabu Bingwa ya Zanzibar	Zanzibar, July, 2014	KMKM walipata mshindi wa kwanza
		Mashindano ya Wilaya zote za Zanzibar	Zanzibar, Disemba, 2014	Wilaya ya Mjini ilipata mshindi wa kwanza
		Mashindano ya Klabu Bingwa ya Tanzania (Mikoa)	Dar-es-salaam, 2014	Mkoa wa Mjini Magharib ilipata Ubingwa
		Mashindano ya Afrika	Moroco, 2014	Zanzibar haikufanya vizuri
8.	Zanzibar Weight lifting Association	Mashindano ya Common Wealth	GlasGlow, July-Aug, 2014	Zanzibar imeingia katika kumi bora

9.	Chama cha Mpira wa Miguu	Kombe la Shirikisho	Machi	Timu ya polisi katika mzunguko wa kwanza
		Mashindano ya Klabu Bingwa ya Afrika	Zanzibar, Februari, 2015	KMKM walitoa katika mzunguko wa kwanza
10.	Chama cha Mpira wa Mikono	Mashindano ya Kombe la Challengi	Uganda, 2014	Timu ya wanaume ilipata ushindi wanne na wanawake ushindi wa 5
11.	Zanzibar Association for Disable	Mashindano ya kutafuta viwango	Dar es salaam, Julai, 2014	Timu ya Taifa yenye sura ya Muungano imeundwa
12.	Chama cha Mchezo wa Viziwi	Mashindano ya Klabu Bingwa ya Zanzibar	Zanzibar, Oktoba, 2014	
13.	Chama cha Baskeli	Mashindano ya Taifa ya Baskeli	Zanzibar, Novemba, 2014	Vilabu mbali mbali vilishiriki
14.	Chama cha Mchezo wa Vinyoya	Mashindano ya Klabu Bingwa ya Zanzibar	Pemba, Novemba, 2014	Vilabu mbali mbali vilishiriki
15.	Zanzibar Table Tennis Association	Mashindano ya Klabu Bingwa ya Zanzibar	Zanzibar, Novemba, 2014	
16.	Chama cha Mchezo wa Karata	Mashindano maalum ya mchezo wa karata	Zanzibar, Machi, 2015	Yamefanyika Unguja na Pemba. Washindi wa 4 kutoka Unguja na wa 4 kutoka Pemba wamepatikana
	Chama cha Mchezo wa Bao	Mashindano maalum ya mchezo wa Bao	Zanzibar, Machi, 2015	Yamefanyika Unguja na Pemba. Washindi wa 4 kutoka Unguja na wa 4 kutoka Pemba wamepatikana

KIAMBATISHO NAMBA 5: MAFUNZO MBALI MBALI KWA VYAMA VYA MICHEZO.

S.NO.	CHAMA	MAFUNZO	PAHALA	MAELEZO
1.	Zanzibar Weight lifting Association	Mafunzo ya Uwalimu na Uamuzi	Nigeria, Julai,2014	Viongozi 2 walishiriki
		Mafunzo ya Uwalimu na Uamuzi	Uturuki, Agosti, 2014	Kiongozi 1 alishiriki
2.	Chama cha Mchezo wa Kuogelea	Mafunzo ya Ukochoa wa vijana (Youth Program) katika ngazi ya cheti	Qatar, 2015	Mwalimu 1
3.	Chama cha Mpira wa Vikapu	Mafunzo ya awali ya uamuzi	Pemba, Machi, 2015	Waamuzi 20 walishiriki
4.	Chama cha JUDO	International Judo coaching course	Japan, Nov-Desemba, 2014	Mwalimu 1 alishiriki
5.	Chama cha Mpira wa Miguu	Mafunzo ya msingi ya tatu ya Makocha wa vijana (Junior na Senior)	Oktoba, 2014	Washiriki 60 kutoka Zanzibar